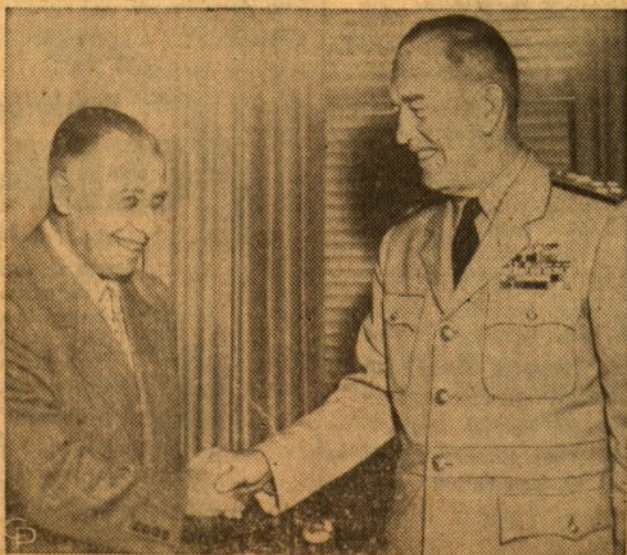

Vokietijos ginklavimosi rūpesčiai

Ar tai jau pažanga?

Tam tikslui redakcija įvedė naują skyrių — **Mūsų jaunimo platieji keliai** ir visus kviečia į talką jį palaikyti.

Gen. Adolph Heusinger, Vakarų Vokietijos armijos štabo viršininkas, sveikinamas JAV štabo viršininko adm. Arthur Radfordo, atvykus jam į Washingtoną aptarti ginklavimo problemas.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-ijos (Inkorporuota be pelno), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antrasis klasės siuntis 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Šios savaitės šeštadienį renkamės minėti K. S. Karpiaus suakmenėjimą. Tai ne eilinis suakmenėjimas. Tai prasmingas kepurės pakėlimas prieš K. S. Karpiaus nudirbtus ir tebedirbamus tautinio išsilaikymo darbus, prieš balti pradedančią galvą.

K. S. Karpiaus tris dešimtmečius kūrė ir išlaikė Dirvą. Keturius dešimtmečius su plunksna rankoje saugojo mūsų tautinį išsilaikymą, kalbėjo apie mūsų pareigas, kėlė tautiškumą, kludysį eilinių lietuvių galvų žvėti ir į lietuvių darbą jungti. Ir dėl tų darbų, kaip J. Baciūnas man rašė, K. S. Karpiaus verta šaunias suakmenėjimas surengti.

Virš penkerių metų labai iš arti stebiu daugelį tautinės srovės senųjų darbininkų. Vieni vienaip jie dideli, kiti kitaip, kad ir su savo žmogiškom stiprybėmis ir silpnybėmis. Ir atgalios pažvelgus jų tarpe visad pamatysiu ir K. S. Karpiaus dirbantį pirmose eilėse.

O kiek jau tų gerų vyrų ir moterų, šaunių lietuvių, atsigulėję į Chicago, Detroito, Brooklyn ir kitų Amerikos miestų kapus. Tik prabėgome kartais atsimenam jų vardus. Ir jie, dažniausia, išėjo į amos tolius, net reikiamai nepaminėti.

Vieną kartą girdėjau sakant, kad laimingesni tie, kuriems dar gyvieni pripažįstama garbė. Bet vieną kartą girdėjau ir sakant, kad mes sugebame ir gyvuosius greičiau palaidoti, kad paskiau jų nuopelnus išskeltume ir... palengva juos užmirštume. Todėl, teisingiau daro tie, kurie, kaip arąbų sena išmintis sako, "nusipelnusių pagarbai pareikšti neranda geresnio laiko kaip dabar".

Miela, kad ir prieš K. S. Karpį, už jo atliktus darbus, sugebame kepurę pakelti dabar, kada jis tebėra mūsų tarpe, nesiruošia nė į pensiją pasitraukti, nė save laiko pavargusiu, nė nuo jam patiktų darbų šalinasi.

Tat ir Dirva, nors truputį prisidėjusi K. S. Karpiaus nuopelnus iškeliant, suakmenėjimui sako: ilgiausių darbinių metų!

Komunistinė spauda šūkauja, kad girdi, žiūrėkit, į Lietuvą iš Rusijos išstėmimo sugražinti buvęs užsienio reikalų ministras J. Urbšys, buvęs Lietuvos pasiuntinys Prancūzijoje J. Klimas, buvęs teisingumo ministras St. Šilingas. Esą, tik buvęs valstybės kontrolierius K. Šakėnis pasilikęs Sibire, nes jam ten geriau...

Tokie, vieno kito žinomesnio lietuvių gražinimai iš išstėmimo į Lietuvą, yra seni komunistinės propagandos metodai. Gražinti tris ar keturius, apie jų gražinimą reikauti, kad būtų užmiršta dešimtys tūkstančių kitų. Ir gražinti po dešimties tremties metų, paliegiusius senelius, kad paskiau iš tokio "laimingo" gražinimo tyčiotųsi.

Nesena žinių agentūros pranešė, kad Australija dairosi di-

delio skaičiaus naujų imigrantų. Esą, būtinai reikia per ateinančią dešimtmetį padvigubinti Australijos gyventojų skaičių.

Tuo pačiu laiku, iš nuvažiuosiu į Australiją ateina skundai, kad tenykštė valdžia į naujus emigrantus žiūrinti labai išaugšto, kešinas net uždrausti viešose vietose kalbėti savo gimtąja kalba. Esą, šūkis "kalbėk tik australiškai" plečiasi. Ir jam nuosirdžiai pritarianti Darbo Partija.

Nenuostabu, kad iš Australijos, įkelti į JAV, yra pasikėlusiu labai daug šeimų. Lietuvių skaičius, kurių dabar ten prašoka 5000, palengva ima mažėti, o pasipiktinimas tokia australiškai — "kalbėk tik australiškai" — auga.

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Tokių plokštelių (gramafonams) albumose dar nėra buvę: V. Januškaitės 15 dainų \$8.00 P. Bičkienės 8 dainų \$5.50 P. Radzevičiūtės 6 dainų \$3.50 S. Liepos 8 dainų \$5.50 Kalv. Matekaitienės 8 d. \$6.00 Švedo-Marijošaus 14 dainų \$8.50 Čikagos Vyrų Choro 12 d. \$8.00 Čiurlionio Ansamblio 15 d. \$10.00 A. Kuprevičiaus piano 9 (Čiurlionio) kūriniai 5.00

Katalogų ir kitų informacijų reikalaukite, juos siunčiame į visus kraštus. O vaikams vežimėliai reto gražumo (gauti iš Europos), kainos nuo \$47.00.

Be to rasite dar šias prekes: RASOMAS mašinėles visok. raid. nuo 67 dol. Foto aparatus Leica, Retina nuo 45 dol. Laikrodžius šveicariškus nuo 18 dol. Gramafonus įvairių rūšių nuo 9 dol. Šias ir kitas čia neišvardintas plokšteles gausite pas J. Karveilį, 3322 So. Halsted St., Chicago III., tel. YA 7-0677.

"Aš nesu ekspertė su numeriais — bet mūsų virtuvės išlaidos sumažėjo!"

Ji tikriausiai turi MATCHLESS GĄSO PEČIŲ

...nes jis kainuoja tik VIENĄ KETVIRTĮ kainos, naudojant gasą. Mažiau pirkti, mažiau įrengti ir taip pat mažiau užlaikyti, su degintuvais veikiančiais visą gyvenimą. Būkite gudri. Būkite taupi. Pasirinkit GASĄ.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

KAS ir KUR

• Bendruomenės Tarybos suvažiavimas įvyko liepos mėn. 3-4 dienomis New York'e. Į Tarybos prezidiumą išrinkta J. Šlepetys, M. Gimbutienė ir prof. J. Puzinas. Bendruomenės valdybą sudaryti pavesa St. Barzdukui. Jis išrinktas Bendruomenės valdybos pirmininku. Suvažiavime dalyvavo 18 Tarybos narių ir eilė svečių. Suvažiavimas buvęs darbingas.

• Lietuvos Laisvės Komiteto ir Pavergtųjų Tautų Politinės Komisijos pirmininkas Min. V. Sidzikauskas, grįždamas iš tarptautinio teisininkų kongreso Atėnuose, buvo kelias dienas Romoje. Jis turėjo pasikalbėjimų su Lietuvos Diplomatinijos Šefu S. Lozoraičiu ir Lietuvos Ministeriu prie Šv. Sosto S. Girdvainiu. Tuose pasikalbėjimuose buvo tartasi ir nusistatyta dėl eilės Lietuvos klausimų, tiek bendro pobūdžio, tiek susijusių su keturių didžiųjų valstybių konferencija. Ta proga buvo taip pat tartasi su Pavergtųjų Tautų Generalinės Komisijos Pirmininku V. Masensu.

Min. V. Sidzikauskas ir Pirm. V. Masens buvo priimti Jo Šventybės Valstybės Sekretariate Monsinjoro A. Samore. V. Sidzikauskas aplankė Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos vadovybę ir Italijos radijo direkcijos pakviestas kalbėjo iš Romos radiofono.

• Amerikos sostinėje Washington'e įsteigtas Lietuvių Moterų atstovybės Klubas, į kurį įstojo 16 narių. Išrinkta penkių asmenų valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė: N. Paramskienė — pirmininkė, B. Darlys — vicepirmininkė, V. Grigaitytė — sekretorė, G. Krivickienė ir J. Kuprenienė — revizijos komisija. Garbės narėmis pakviestos Marija Žadeikienė ir Jadvyga Tūbelienė.

• Kanadoje, Montrealyje rugsėjo mėn. 3-5 dienomis įvyks trečioji lietuvių diena. Jos metu bus paminėta 50 metų suakmenėjimas, kai Kanadoje pradėjo įsikurti mūsų tautiečiai.

• Vasario 16 gimnaziją aplankė trys viešnieks iš Kanados: E. Galutytė iš Toronto, dabar studijuojanti Paryžiuje, ir jos lydimos kanadietės, rašytoja Mrs. M. Sisler ir jos duklė, skulptorė Miss R. Sisler. Išvykdomos viešnieks paaugko \$20.00, o lietuvių — DM 20.

• PLB Europos kraštų atstovų suvažiavimas šaukiamas rugpjūčio 5 ir 6 d.d. Šveicarijoje, Zueriche.

• Vasario 16 gimnazija prašo visų gimnazijos rėmėjų būrelių pažadėtis įnašus nedelsiant siųsti, nes gimnazija, dėl būrelių paramos vėlavimosi, turi daug sunkumų.

• Bostone minint liepos mėn. 4 d. pagrindine kalbėtoja buvo JAV ambasadorė Italijoje. Clare Booth Luce. Bostono mayoras, pristatydamas garbingus svečius, jų tarpe pristatė ir Lietuvos garbės konsulą adv. A. O. Shallnų.

• K. Kodatienė iš Detroito praneša, kad pravešto rinkliavoj paremti Vokietijos lietuvių skaučių stovyklą surinkta \$107.50.

• Lietuvių Enciklopedijos leidykla ir administracija persikėlė į savus namus. Dabartinis adresas: 265 — C St., So. Boston 27, Mass.

• Santaričių ir šviesiečių bendra stovykla liepos mėn. 1-4 dienomis įvyko prie Port Jervis, N. Y. Dalyvavo 100 stovyklautojų. Stovyklos programoje pažymėtos prof. J. Pajaujo ir V. Kavolio paskaitos, įspūdinga Tėvynės Prisiminimo Valanda — melodeklamacijų, lauko ir valčių fregatos pynė; šviesos narių pakėlimo ceremonijos; Santaros susirinkimas; abiejų organizacijų papildymas naujais nariais; šokių vakarai; sporto žaidynės ir stovyklos laikraščio dvejį numeriai.

Stovykla buvo dar vienas žingsnis į Santaros šviesos gerų santykių plėtimą.

CHICAGO

"PELKIŲ ŽIBURĖLIS" DIENOS SVIESOJE

Chicagoje per Margučio radiją kiekvieno sekmadienio popietį duodama literatūrinė valandėlė vardu "Pelkių Žiburėlis", kurią paruošia "Šviesos" Sambūrio Chicago skyrius. Redaguoja Dalia Bylaitienė ir Algimantas Mackus. Redaktoriai, prieš patiekiant kūrinius, supažindina klausytojus su autorium bei jo skaitomu kūriniu. Skaito aktoriai, pajavirinant pritaikytą muziką bei garsų efektais. Šį sezoną, nuo rudens iki vasaros pradžios, buvo 38 valandėlės: 2 muzikinės, paruoštos muzikės Giedros Gudauskienės, 13 poezijos, 18 prozos, iš jų 5 dramatinės ir 5 dramų vaidinimai.

Jei po didelės reklamos į geriausį teatro pastatymą ateina 300 žiūrovų, tai labai gerai, bet iš 132,000 Chicagoje esančių lietuvių 30,000 tikriausiai pasiklausys Margučio ir "Pelkių Žiburėlio". Kai Mahometas neatina į kalną, tai kalnas ateina pas Mahometą. Šiuo atveju mūsų geriausių kūrėjų žodis, patiekiamas meniškai aktorių, ateina į namus radijo bangomis. Šį sezoną skaitė šie aktoriai: Julius Balutis, Alfars Brinka, Algimantas Dikinis, Kazys Gandrimas, Vytas Juodka, Henrikas Kačinskas, Jonas Kelečius, Zita Kevalaitytė, Stasė Kielaitė, Algirdas Kurauskas, Marija Lemešytė, Regina Matulevičiūtė, Janina Monkutė, Irena Nivinskaitė, Kazys Oželis, Ona Petravičiūtė, Stasys Petkus, Vytas Valiukas ir Eglė Vilutienė.

Skaityti buvo šie kūriniai: Vinco Krėvės "Užkeikta merga" ir "Indas, kuriame karalius laiko geriausią savo vėną", Kristijono Donelaičio ištrauka iš "Metų", Motiejaus Valančiaus ištrauka iš "Žemaičių vestuvių", Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", Antano Vienadžio eilėrašciai, Julijos Žemaitės ištrauka iš "Petro Kurlmio", Vinco Kudirkos "Lietuvos tilto atsiminimai", Maironio eilėrašciai, Lazdynų Pelėdos ištrauka iš "Ir prauvo, kaip sapnas", Valžanto "Juodžiaus keltas", Jurgio

Baltrušaičio poezija, Jono Biliūno "Liūdna pasaka", Antano Vienuolio "Amžinasis smuikininkas", Putino poezija, Jurgio Savickio "Raudoni batukai", Igno Šeiniūso ištrauka iš "Vasaros vaišių", Kazio Binkio dramų "Generalinė repeticija" II veiksmas, Juozo Grušo "Kellonė su klūtėmis", Jono Aisčio poezija, Liūdo Dovydeno ištrauka iš "Nemunėlio sielininkų pasakojimų", Kazio Borutos ištrauka iš "Baltaragio malūno", Balio Sruogos dramų "Apyausrio Dalia" du veiksmas (2 sekm.), Antano Miškinio poezija, Barnardo Brazdžionio poezija, Antano Vaičiuliaičio "Senas kareivis Aleksandras", Henrikas Radauskas poezija, Jurgio Jankaus "Pirmasis rūpestis", Nelės Mazalaitės "Liepsna žaizdoje" — spec. Motinos Dienai, Mariaus Katliškio "Polaidis", Vytauto Mačernio poezija, Nykos Niliūno poezija, Antano Skėmos dramų "Vienas ir kiti" II veiksmas (2 sekm.), Henriko Nagio poezija.

Atlikti darbai rodo, kad "Šviesos" sambūris siekia kultūrinių tikslų ne žodžiais, bet darbais. Taip pat mielai talkininkauja aktoriams jų pastatymuose, atlikdami techninius darbus.

"Pelkių Žiburėliui" linkėtina šviesti rašytojų bei poetų žodžiais, kol grįšime į savųjų dainų apdainuotą šalį, o aktoriams — savo subrendusius talentus parnešti į laisvos šalies valstybinį teatrą.

A. Š.

SUTAUPYKIT

\$40 IKI \$100

pirkdami savo kambario vėsinimą tiesiai iš Remington pardavėjo-atstovo.

Dovanai įstatoma. Langų vėsinimas — tiesiai iš fabriko — \$20 sutapymas.

Dėl informacijų šaukite WO 1-2370 Alfreds. Graw.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

CHICAGOS GYDYTOJAI

*****

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RRepublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Šaukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. oficio ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniai 12-4 p. p. šeštadieniai.

PAKRANČIŲ APSAUGA

Ohio General Assembly neseina paruošė projektą, kurį turi patvirtinti ar vetuoti gubernatorius Lausche. Patvirtinus šis projektas taps įstatymu. Tai yra Humphrey Bill, geriau žinomas kaip "paskendusios žemės" aktas. Trumpai išsireiškus, šis įstatymas duotų galimybę projektuoti ir pradėti visiems naudingus įrengimus Erie ežero pakraščiuose.

Tai reiškia idėją ir leidimą didelių sumų pinigų paežerio pagerinimams. Jeigu nėra legalios apsaugos investuotojams, kaip dabar, nieks tų pinigų ir nerizikuotų leisti. Iš istorijos patirta, kad tai yra svarbiausia priežastis nepanaudojimo patogių "Liepsna žaizdoje" — spec. Motinos Dienai, Mariaus Katliškio "Polaidis", Vytauto Mačernio poezija, Nykos Niliūno poezija, Antano Skėmos dramų "Vienas ir kiti" II veiksmas (2 sekm.), Henriko Nagio poezija.

Atlikti darbai rodo, kad "Šviesos" sambūris siekia kultūrinių tikslų ne žodžiais, bet darbais. Taip pat mielai talkininkauja aktoriams jų pastatymuose, atlikdami techninius darbus.

"Pelkių Žiburėliui" linkėtina šviesti rašytojų bei poetų žodžiais, kol grįšime į savųjų dainų apdainuotą šalį, o aktoriams — savo subrendusius talentus parnešti į laisvos šalies valstybinį teatrą.

A. Š.

dys yra Cuyahoga Valley pramonė.

Flewing Act patvirtina paežerio nuosavybės teises, tačiau tik kai "vanduo yra savo natūraliam stovyje". Laisvai išaiškinus, tai reiškia, kad pastatymas prieplaukos, sienos sustabdyti žemės griuvimo į vandenį ar panašaus pastato, dirbtinai pakeistų pakraščio natūralų keitimąsi. Tuomet vanduo nebūtų dabartiniam stovyj.

Senatoriaus Ralph Humphrey įstatymas nutrauktų tokius legalumo netikrumus. Kontrolė vistiek būtų valdžios ir autoritetų rankose. Tačiau, daugelis pakeitimų buvo siūlyta per paskutinius posėdžius, bet kuris iš jų sumažintų įstatymo naudą.

Sunkus General Assembly darbas nustatyti aiškius įstatymus šiai apylinkėi, pasinaudojant šv. Lauryno jūros keliu, yra pagrįpsa apsaugos Ohio įstatymų, yra tinas. Šis svarbus įstatymas nerai panaudota. Geras pavyz-

turėtų būti atidedamas.

BEST WISHES

To Our Friends

For a Pleasant Holiday

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

874 East 140th St.

GL. 1-5484

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

JUDGE

ANTHONY A. RUTKOWSKI

MUNICIPAL COURT

Best Wishes to Our Friends and Patrons

SULLIVAN BROTHERS

PLUMBING AND HEATING
ELECTRICAL SEWER CLEANING

14002 Glenside

UL 1-4466

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

KURMANS MEAT MARKET

We Carry the Finest Choice Meats

West Side Market House

MA 1-6797

Sun by Day... Fun by Night!

CEDAR POINT

ON-LAKE-ERIE

NOW GREATER THAN EVER! Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics. Free movies, dancing, and spectaculars. New Midway attractions. Good restaurants, bars, popular prices. Children's playground, sinner service. Sunday services for all faiths.

Family Accommodations
HOTEL BREAKERS
Cleveland: SU 1-7270
AMPLE PARKING
U.S. Highway 6, six miles east of Sandusky
Passenger Ferry Service from Sandusky
FINEST BATHING BEACH IN THE WORLD!

Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia...

Kodėl mes taip mažai žinome apie priešmindauginį lietuvių tautos gyvenimą. — Mažai žinome kokia buvo mūsų socialinė santvarka, koks buvo mūsų ūkis, kaip lietuviai gyveno kaime ir mieste...

B. PETKONAS, Vokietija

Kalbėsi ir paskaitose mūsų tautinių švenčių metu kiekvieną kartą iškeliama mūsų galinga praeitis. Vienas kalbėtojas pradedą nuo Mindaugo, kitas nuo Vytauto, bet daugumas pasitenkina šio šimtmečio Lietuvos istorija: nepriklausomybės atgavimu ir kovomis dėl jos. Mes mėgstame savo istoriją. Ji iškelia mūsų tautinę vertę, mūsų valstybinę praeities galybę, na, ir švelniai paglosto mūsų tautinį išdidumą.

Besikaitant mokyklinę Lietuvos istoriją ir jos žodinio populiarinimo besiklausant, ar nekyla mums kartais, tarp daugelio neatsakytų klausimų, kodėl mūsų istorija tokia trumpa? Mes pradedame savo istoriją, mokyklinėje prasmėje, su Mindaugu, reiškia, su 13 šimtmečio pradžia. Taigi viduramžių antroje pusėje.

Jeigu mes prileidžiame, kad lietuviai dar prieš Kristaus gimimą gyveno maždaug tame pačiame geografiniame plote kaip dabar, taigi ką gi ši tauta per 12 šimtų metų veikė?

Kad ši tauta, tuose mums tamsiuose šimtmečiuose negyveno puslankiniu gyvenimu, kad ji turėjo savo kultūrą, savo augstumo mažai žemesnę už to meto vakarų Europos kultūrą, kad ši tauta santykiavo su sau lygiais kultūringais kaimynais to laiko prasmėje, tai mums aiškiai kalba archaiologiniai radiniai ir net vienas kitas palikęs išsireiškimas vakarų kaimynų istorijose. Taigi lietuviai buvo anksti prieš Mindaugą jau tauta šio laiko supratimo prasmėje, bet ne palaidų giminių, nieko bendro tarp savęs neturintį rinkinį, kaip kad Afrikos negrų atskiros giminės ar buvę Amerikos indijonai.

Ši tauta turėjo turėti, jau kur kas prieš Mindaugą, gyvą valstybinę idėjų pradą, o gal ir prieš 12 šimtmetį ji buvo jau valstybės prototipas.

Mūsų mokyklinė istorija apie tai nekalba. Net apie patį Mindaugą, dėkime ranką prie širdies, neperdaugiausią žinių turime. Taigi ar galime tvirtinti, kad Mindaugas tikrai yra pir-

mas Lietuvos valstybės kūrėjas. Karaliaus vainiką gauti tuomet reikėjo tam tikrų sąlygų. To laiko popiežiai nemėtė vainikus taip sau ir nevainikavo kokius tai puslankinių tautų karaliukus. Net psichologiniai sunkiai suprantama, kad Mindaugui, kaip pirmajam būtų pavykę valstybę sukurti ir su tokia galinga smogiama pajėga, jeigu prieš jį bet kokia valstybinė idėja tautai ar bent vadovaujamam tautos sluoksniui būtų svetima buvusi. Valstybinė idėja nekrin-ta iš daugaus kaip mana, bet iš-auga kaip medis. Lietuva 12 šimtmečių turėjo būti jau subrendęs medis.

Mūsų istorija sako, esą prieš Mindaugą lietuviai, greičiausia nebuvo susivieniję, niekur negirdėti, kad jie būtų bendromis jėgomis prieš musė.

Reikia pasakyti, kad tas pagrindinis priešas — kryžiuočiai, tik apie 1230 metus priartėjo prie Lietuvos. Taigi nebuvo ir ką mušti. Be to valstybės kūrimas ne išorinės priežastys lemia, bet tautos subrendimas valstybės idėjai realizuoti. Pav. Amerikos indijonai valstybės nesukūrė, nežiūrint, kad išorinis pavojus (kolonistai) buvo labai didelis.

Mano manymu, būkime šiek tiek atsargesni dėdami tik vienam Mindaugui visus Lietuvos valstybės susikūrimo nuopelnus. Turim pažymėti, kad Mindaugas buvo ir palikęs gal genialiausias ir protingiausias Lietuvos valdovas. Šią garbę jam pripažįsta ir svetimieji. Gal Mindaugą, kaip žmogų ir valdovą, galima kartais pastatyti net pranešėnių už Vytautą, bet tai jo garbės nemažina, jei prieš jį jau Lietuvos valstybės prototipas egzistavo ir jis tik tai apipavidalino ir padarė šią valstybę, per savo santykius su Vakarais, pasauliui žinoma.

Juk jei Mindaugas nebūtų krikščijęs, nebūtų taip sakant prakiręs langą ir Vakarais, ir jei kryžiuočiai tuo metu nebūtų prie Lietuvos priartėję, gal šis mūsų karalius būtų palikęs mažai žinomas ir mes gal skaitytume Lietuvos valstybės pradžią

nuo Gedimino ar net vėliau.

Nedarau jokio priekaišto mūsų istorikams. Lietuvos istorikai, ypač jaunoji karta, šia kryptimi yra daug nuveikę ir dirba toliau, bet viskas dar moksline studijų laukuose ir daugiau akademinuose rėmuose, o ne mūsų praktiškos mokyklinės istorijos lapuose. To mes pasigendame ir laukiame.

Jei visos Europos tautos, kurios viduramžiais valstybes turėjo, pajėgia savo istorijas pradėti bent nuo 6 ar vėliausia 9 šimtmečio, tai ir mes nenurikšime, kaip iš daugaus, su savo istorija tik iš 13 šimtmečio pradžios. Net svetimtaučiai kraipo galvą, kad tokia buvusi galinga valstybė viduramžiuose kaip Lietuva, tokia vėlyba istorija savo mokyklinį jaunimą šviečia.

Antras mūsų mokyklinės istorijos plius, tai tas, kad mūsų populiarioji istorija susikūrė įtaškoje rusų ir lenkų istorikų. Mūsų tai vadinamieji klasikai — istorikai buvo daugumoje šių slavų mokyklų mokiniai. Jiems dėl to laiko sąlygų ir kalbos, daugumoj Vakarų istorijos šaltiniai nevisada buvo prieinami. Ir jie taip rašė, kaip buvo išmokę.

Garbė mūsų seniesiems istorikams už jų nenuilstamą darbą ir nuopelnus tautai, bet teatleidžia jį, vistiek mes šiuo metu norėtume mūsų mokyklų knygynuose turėti pilnesnio veido istoriją. Ar mūsų ta senoji istorija, tu darbsčių žmonių parašyta, neat-siduoda šiek tiek "samoderzavija", ar kai kurie istoriniai faktai nėra per daug į viršų iškelti, o kiti svarbūs įvykiai šalin pastumti, ar mes nepasigendame savo istorijoj epochinės lygsvaros?...

Pirmausia, mūsų istorija per daug paskendusios Rusijos "nukariavimuose" ir visokiose giminytės ir kaimynystės santykiuose. Žinoma, tuo nesiūlau istorinių faktų nutylėti ar juos iškraipyti, bet šituos faktus per daug kruopščiai keliant, darosi mūsų istorija panaši dinastijų, karalių, kunigaikščių amžinų vaidų ir ekspansijos ir rytus istorija.

Daug buvo, Nepriklausomos Lietuvos metu, geriems mokiniams, už šių rusiškų kunigaikščių vardų nežinojimą ir už susimaišimą tų "nukariautų" slavų kūrėjų pavadinimuose bei datose, blogų pažymių parašyta. Tuo tarpu ir ligi šiandien besimokantis mūsų jaunimas nežino, kokią mūsų protėviai turėjo socialinę santvarką, koks buvo Lietuvos ūkis, kaip gyveno mūsų senovės lietuviai, kada jis nekariavo, kaip savo kasdieninį gyvenimą praleido.

Mūsų jaunimo platieji keliai

INŽ. EUGENIJUS A. BARTKUS

Birželio 10 d. Illinojaus Technologijos Institutas suteikė Eugenijui Algimantui Bartkui inžinerijos mokslų magistro laipsnį. Jo mokslinė tezė "Žemės slėgimai ir industrinius plieno tunelius" (60 spaudos puslapių) ir baigiamieji egzaminai buvo įvertinti aukščiausiais pažymiais.

Eugenijus A. Bartkus gimė 1925 m. balandžio 4 d. Žūbiškiuose, Žaslių valsčiu, Trakų apskr. Jis yra Dr. Juozo ir Eugenijos Bartkų sūnus. Inžinerijos mokslus ėjo Vytauto Didžiojo Universitete, Darmstadto Augštojoje Mokykloje (Vokietijoje) ir Illinojaus Technologijos Institute, kuriame įgijo ir bakaluro laipsnį 1950 m. pavasarį. Visą laiką pasižymėjo mokslo gabumais ir darbštumu.

Gavęs bakaluro laipsnį už augstus pažymius buvo priimtas nariu į amerikiečių garbės korporaciją (National Honorary Fraternity CHI Epsilon), taip pat jam buvo siūlyta palikti Institute asistentu.

Dabar, gavęs magistro laipsnį, jis yra pakviestas skaityti pra-

Net mūsų kunigaikščiai per daug karda istorijoj žvangina. Čia man prisimena vieno mano kolegos pasakymas. Sako — Vytauto žmonai buvo padovanotos kanklės, bet ar ji lietuviškomis kanklėmis skambinti mokėjo, tai mes ir nežinome.

Mes pasigendame savo istorijoj tautos su savo kasdieniniais vargais. Mes pasigendame paveiklo mūsų lietuviško žmogaus, mūsų lietuviškos to laiko pavaizduotos kultūros ir civilizacijos.

Gal kas pasakys — čia tautos kultūros istorija. Bet pasakykit kas ją yra parašęs ir kokiame knygyne ją galima gauti?

(B. d.)

ni į šilumą Illinojaus Vastybės nustatytus inžinieriams egzaminus ir įgijo teises verstis inžinieriaus - konstruktoriaus savarankiška praktika.

Š. m. pradžioje jis buvo paskirtas "Meissner Engineering" firmos vyriausio inžinieriaus asistentu ir konstrukcijos skyriaus vyresniojo inžinieriumi. Iš 35 inžinierių firmoje E. Bartkus yra jauniausio amžiaus. Atstovaudamas firmą jis yra apvažinėjęs didžiąją dalį J. A. Vals-tybių.

E. A. Bartkus visą laiką domėjosi ir aktyviai dalyvauja mūsų visuomeniniame gyvenime. Jis yra vienas Korp! Vilties steigėjų, L. T. K. Sambūrio, A. L. T. S-gos ir eilės kitų lietuvių organizacijų narys.

Su gera mokykla ir patyrimu darbe Eugenijus A. Bartkus

garbingai įsijungė į augstai kvalifikuotų amerikiečių bei lietuvių inžinierių šeimą.

J. Glemža

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

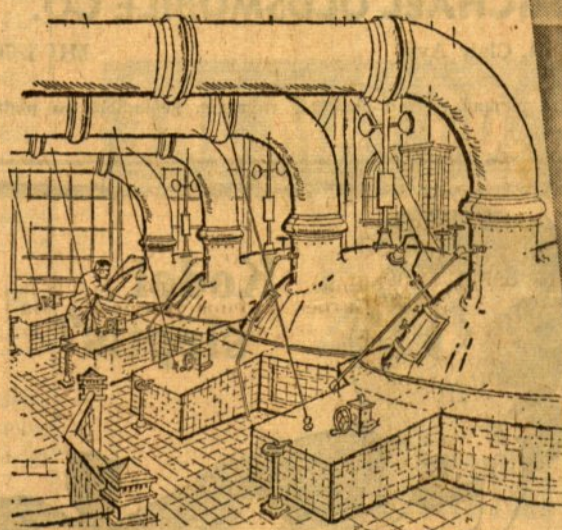
P. J. KERSIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

geram skoniui YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

Stroh's yra Amerikos vienintelis
ugnimi gamintas alus!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laipsn. ugnim. Pamėginkit Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnim gaminto alaus skurtumą.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

O KUR NUEITUM?...

(Iš knygos vaikams "Kelionė pas popiežius")

VIKTORAS MARIČNAS

Henrikas Burba žiūrėjo į aną pusę Nemuno ir jį kankino ir baisiai kankino vienas klausimas.

— Klausyk, Simai, o jeigu tu perplauktum Nemuną, eitum pagal Nevėžį, paskui užliptum ant kalno, eitum eitum ir pereitum, ana, tą mišką, paskui dar eitum, nežinau kelias dienas, ten, kur dangus į žemę sulenda, tai kas tada būtų?

— Nueitum pas popiežių.
— Nueitum pas popiežių! Tai kas tada?
— Kodėl? Nieko. Nueitum pas popiežių, tai ir viskas... Aš ir maniau, kad taip bus! Tu, kvaila višta, tu!...

Kvaila višta Simui Matusai buvo musė. Voras išlampė savo tinklą ant kadugio šakų, o musė zirzė zirzė aplinkui, kol įkliuvo. Dabar sparnai burzgė, plėšės lauk iš visos jėgos, bet jau nieko nepadarysi: kojos laikės tinklo siūluos, lyg tešloje. Simas nemėgo musų, tokios slapinės, velniai, nepajunti, užtupia kur ant plikos vietos ir kad įkanda, ir viską, tegu, kad kvaila, voras suės.

— O kas tau sakė, kad ten popiežius? Meluojai ir gana.

— Meluoj! Kalvaitis Vincas sakė, kad nežinau.

Kad Kalvaitis Vincas sakė, tai taip ir yra. Jis, ką sako, tai ir žino. Visi žino, kad jis žino. Jis juk ir Karaliaučiuje yra buvęs. O jeigu žmogus jau Karaliaučių matė, tai negalėjo būti, ko jis dar nežino. Jis tik vienas iš kaimo buvo visur buvęs, tai kitoks atrodė ir žmonėms, ir vaikams, ir žydams, todėl ir vadino jį taip kitaip, Kalvaitis Vincas, niekad ne Vincas Kalvaitis, nepritiktų jam kažkaip, tai tik kitų vardas prieš pavardę, o šitas juk Karaliaučių matė.

Dabar Henriką popiežius niekaip nepaleido. Popiežius, tai koks jis ten ir kaip ten aplink jį?

— Simai, o kažin, ar popiežius miega?
Simas pasižiūrėjo į Henriką su panika. Tai dabar čia! Durnas! Bet patiko, kad gali pasirodyti, kad jis žino, o Henrikas ne.

— Tai lyg tu nežinai?

— Nežinau, Simai. Iš kur aš žinosiu. Tai ar miega popiežius, ką?

— Miega, Henrikai. Ką veiks nemiegojęs. Trijose lovose miega.

Henrikas susikišo kumštį į dantis. Nenorėjo pasirodyti kvailas. Galvojo, galvojo, baisesiai kaktą suraukęs galvojo. Bet niekas iš to galvojimo nesidarė. Trijose lovose jau ir popiežius negalėjo miegoti.

— Tu meluojai. Kaip jis ten dabar trijose lovose miegos?

— Nežinau, Kalvaitis Vincas sakė. Paklausiu Kalvaičio Vinco, nusistatė Henrikas.

— O valgyti, ar popiežius valgo, Simai?
— Tai kaip tu nieko ir nežinai apie popiežių, o dar katalikas būsi! Valgo, o ko jam nevalgyt. Angelai visko atneša.

— Ar silkių ir atneša?

— Atneša ir silkių?

— Visą silkę ar tik uodegą?

— Žiūrėk, Henrikai, man neišsimoka nei laiko gaisint su tokiu praščioku, kaip tu.

— Pasakyk, Simai! Ar tau sunku dabar? Aš tau atiduosi savo dantį, kur šiandien ištraukė. Tik pasakyk, ir aš noriu žinoti.

— Tai duok pirma dantį.
Henrikas manė, kad Simas iš jo tokios aukos nereikalaus. Danties jam nebūtų gaila, bet naujasis kreivas išdigs, jeigu kitam

iškritusįjį atiduosi arba pamesi. Tris dienas ir tris naktis privalai ištrauktą dantį siūlu pasirišęs ant kaklo nešioti, kad vietoje jo kitas tiesus ir baltas išdygtų. Kalvaitis Vincas, kai iš Karaliaučiaus grįžo, kaimo vaikams tą paslaptį pasakė, tai dabar šito naujingo papročio nei vienas neišdrįso pamiršti. Henrikas suprato, kad jau per daug Simui pasiūlė.

— Simai, o gal?...
— Kad nenori — neduok. Bet ir apie popiežių daugiau nekalbėk.

— Tai aš pasiklausiu Kalvaičio Vinco.

Dabar Simas pradėjo taip smarkiai juoktis, abiem rankom pilvą susiėmęs, kad kelis kart parvirto ir vėl atsistojo.

— Klausyk, klausyk! Henrikai, tik tu klausyk! Pasakys jis tau, kur nepasakys!

Ir vėl jis kvatojos visa gerklė.

Henrikas žinojo, kad Kalvaitis Vincas jam nieko nepasakys. Tokia jau buvo tvarka ir jos nesugrįžusi. Vincas mėgo vaikus, bet visokias paslaptis pasakydavo tik Simui, o Simas savo ruožtu, tik jau gink Dieve, ne už dyką, išpasakodavo jas kitiems vaikams, kiekvienam vis kaip nors kitaip.

— Aš tau ką nors kitą, kitą sykį, Simai.

— Tai kitą sykį ir aš tau apie popiežių papasakosiu. O, matytum, kokių dalykų aš apie jį žinau. Kalvaitis Vincas man dvi die-

nas pasakojo, daug pasakojo, ir viską.

Henrikas Burba trypė, inkštė, paeidavo tolyn, vėl grįždavo, dar šnekino, bet Simas jau tik tylėjo, lyg sušalęs, ir viskas. Tada Henrikas nusiėmė dantį nuo kaklo ir, nusiėmęs galvą į šalį, ištisė jį atbula ranka Simui.

Simas nei nepažiūrėdamas, šalčiausiu veidu įsimetė dantį į plačių kelnų kišenį.

— Tai ką tu klausie?

— Klausiau, ar popiežiui visą silkę atneša ar tik uodegą.

— Būna visai. Vieną sykį popiežius sako: atnešk man visą silkę. Ir viską. Angelai atneša jam visą silkę. Kitą sykį jis sako: atnešk man dvi silkes, tik be uodegų. Ir jam atneša dvi silkes be uodegų. Ir viską. O uodegų jis visai nevalgo. Kalvaitis Vincas sakė, kad nevalgo, ir viską.

— Matai, koks! Aš valgyčiau ir uodegas. Sakyčiau, atnešk man tris uodegas, tik netrumpas, žiūrėkit. O bulvių, ar jam nulu-pa, ar jis pats nusilupa?

— O tu, ar luptumeis pats, jeigu kitiems paliepti galėtum! Nesilupa, nebijok. Nuluptas man atneša, ant balto lekštės padeda ir dar papučia, kad nekarštos būtų. Ir viską. Paskui dar atneša paukščių pieno, du sveikus riestainius ir šimtą plytelių cukraus. Ir jis pavalgo, ir eina šnekėtis su Ponu Dievu, ir viską.

— Su pačiu Dievu?

Molotovai, tavo rankos kruvinos

(Išpūdžius pasakoja piketo dalyvis)

Tai užrašas vieno iš keleto plakatų, kuriais nešini Omahos lietuviai birželio mėn. 17 d. ankstyvą rytą pasitiko Union Pacific geležinkelio stotyje traukinį, kuriuo vyko į San Francisco konferenciją komunistinės Rusijos užsienio reikalų ministeris Molotovas.

Piketavimo laikas buvo labai nepatogus — ankstyvas rytas. Traukinys pagal tvarkaraštį turėjo ateiti 2:55 val. Taigi, asmenys, kurie ryžosi pikete dalyvauti, numigę 2-3 valandas, turėjo keltis 1:30 val. O iš piketo grįžus, kiekvieno laukė kasdieninis darbas. Tačiau, nežinūnt šių nepalankių aplinkybių, pikete dalyvavo 75 asmenys (65 lietuviai ir 10 latvių).

Piketo dalyviai atvyko į geležinkelio stotį apie 2:30 val. ir čia, išsiriakę į eiseną, plakatais nešini (lietuvų — 4, latvių 3 plakatai), praėjo išilgai stoties fasado ir apsyko keletą ratų stoties pastato salėje. Stoties tarnautojai ir traukinio laukiantieji keleiviai skaitė plakatų užrašus ir pritariamai šypsojosi.

Po kokių 10 minučių atsirado dienraščio "World Herald" ir abiejų televizijos stočių (WOW ir KMTV) reporteriai. Pastarieji tuojau ėmėsi piketo eiseną filmuoti. Kadangi traukinys vėlavo (vietoje 2:55 val. atėjo 3:10 val.), laiko filmavimui buvo užtektinai. Televizijos stočių reporteriai, užėmę filmavimui patogias pozicijas, prašė piketo eiseną praeiti dar kartą ir dar kartą.

Tik atvykus į geležinkelio stotį buvo prašyta atitinkamų pareigūnų leisti piketo eiseną iš-eiti į stoties peroną sutikti traukinio. Deja, tokio leidimo nebuvo gauta. Todėl, prieš pat traukinii įvažiuojant į stotį visi piketo dalyviai susirinko ant geležinkelio tilto, esančio prie pat stoties. Traukinys sustojo. Garvežys ir pirmieji vagonai praėjo tiltą, didžioji vagonų dalis sustojo tilto nedaėjusi. Molotovas su savo svita važiuo trečiajame vagone iš galo ir buvo nuo piketo dalyvių, stovinčių ant tilto, kokių 150 metrų atstume.

Tuo pat piketo dalyviai nuo tilto ėmė siųsti Molotovui sveikinimus žodžiu. Per garsiakalbį, atsivežtą pačių piketo dalyvių, du asmenys pakaitomis, vienas anglų kitas rusų kalba, skaitė iš anksto paruoštą trumpą tekstą, kuriame suglaustai buvo išvar-

dijama komunistinės Rusijos padarytos ir tebedaromos niekšybės: svetimų žemių grobimas, žudymai, trėmimai į Sibirą ir t.t. Minimas tekstas ir viena ir kita kalba buvo pakartotas 5-6 kartus.

Piketavimo atgarsiai

Kai iš piketo grįžome jau buvo 5 val. ryto, o 6 val. radijas jau pranešė apie Molotovo piketavimą geležinkelio stotyje.

Tos pačios dienos 12 val. viena televizijos stotis duodama žinias pranešė apie piketavimą ir parodė keletą piketo vaizdų.

Dienraštis "World Herald" popietinėje laidoje įdėjo pirmajame puslapyje vieno lietuvių plakato nuotrauką ir ilgą piketo aprašymą. Nuotraukoje atvaizduotas plakato kampe sukryžiuoti kūjis ir pjautuvas nuo kurių laša kraujas ir stambi raidė

užrašas: "Molotov, you talk about freedom — while Lithuania is dying under russian occupation". ("Molotovai, tu kalbi apie laisvę, kai Lietuva miršta rusų okupacijoje").

10 val. vakaro, laike žinių, abi televizijos stotys davė piketo vaizdus su atitinkamais paaiškinimais.

Bet dar reikšmingesnis faktas, jog mūsų piketo plakatų nuotraukas įsidėjo ir daugelis šio krašto didžiųjų laikraščių. Jų milijoniniai tiražai, žinių apie Molotovo piketavimą ir žiaurią Lietuvos okupaciją, paskleidė ne tik Amerikos kontinente, bet ir už jo ribų. Todėl Molotovo piketavimo faktą reikia laikyti reikšmingu įnašu politinėje kovoje dėl Lietuvos laisvės atstatymo.

J. P.

NAUJAS OLDSMOBILE?

Norėtumėt vieną turėti?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LAISVO SUSITARIMO?

Ateikit pas Alex KUNEVIČIUS

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidara pirmad.-trečiad.-penktad. vakarais. Šeštadienį po pietų.

Kodel slėptis?

85¢
A MONTH
per home extension
plus tax and installation

PRIJUNGIAMI TELEFONAI
leidžia jums skambinti privačiai. Ir taip lengva užsisakyti... tik pašaukite jūsų telefono centrinę.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Ar pažįstam savo vaikus?

JONAS MIŠKINIS

Vaiko amžiuje, per papročius besiformuojamas charakteris, reikalauja neišvengiamos paramos. Tėvų sudraudimas, patarimas iš mažens, lengvai ir greit nustato vaiko valią, koordinuoja vaiko užgaidas.

Tasai valios brendimas, nusi-stovėjimas į normas, įpratimas, turi būti atliktas nuo 4 iki 8 metų amžiaus, kada įspūdingumas stipriausias, kada jo sieloje neišdildomai palieka ir svarbiausiais atrodo vyresniųjų žodis.

Vaiko aplinkuma — gyvenimo pagrindas

Šiame periode daugelis tėvų kaip tik mažiausiai kreipia dėmesio į savo vaiką. Šiuo įspūdingiausiu periodo metu, gatvėje vaikas įgauna pirmąjį mokslą ir blogiausiai informuojasi apie vaiko gimimą ir aplamai apie lytinį gyvenimą. Tada vaiko sieloje kyla didelis konfliktas autoriteto atžvilgiu. Jis pradeda savistoviai susimąstyti, dasiprotėti.

Tojo tariamojo savistovumo pasireiškime, einant dar toliau, vaikas mėgina patenkinti stipriausiai jo sieloje prasimušantį jo geismą: ką nors savo turėti, ką nors įsigyti. Šiame periode impulsyviais antpuoliais prasi-muša stiprus geismas turto, noras turėti pinigų. Tam norui įgyvendinti patarimą ir pritarimą įgyti, vaikas taip pat gauna gatvėje. Vadinas, per impulsyvinį įtakingumą, kartais net vaiko gerumas, labai dažnai per draugus, tampa nusikaltimu.

Kai kurie tėvai mano, kad 4-6 metų vaikas nieko nesupranta ir todėl leidžia jam su bet kokiais vaikais žaisti ir visus gatvių pakrikimusi labai nusikalsta prieš vaiką, leisdami jo sieloje blogumams įsistiprinti. O kada vaikai blogumai įsistiprina, tada jau jie veda prie apčiuopamų nusikaltimų.

Išpūdžių godūs vaikai gatvėse greit susiranda vadus, kurie pamoko, pataria, kaip įsigyti pramogoms pinigų. Ir vaikų amžiuje, kad taptum bičiuliu, reikia prie jų aukomis prisigerinti. Patys jų vadai tą duoda supras-ti, tad vaikai pagal išgales neša į gatves ką nutverdami arba pradeda vagliauti ir su kitais dalytis.

Kaip vaikas įpranta nusikalsti

Vaikas nusikalsta trejopu būdu: regėjimu, girdėjimu ir mintimis arba išviršiniu ir vidujiniu būdu. Jaunuolis nusikalsta, ne darbu, bet savo protu ir smegenimis.

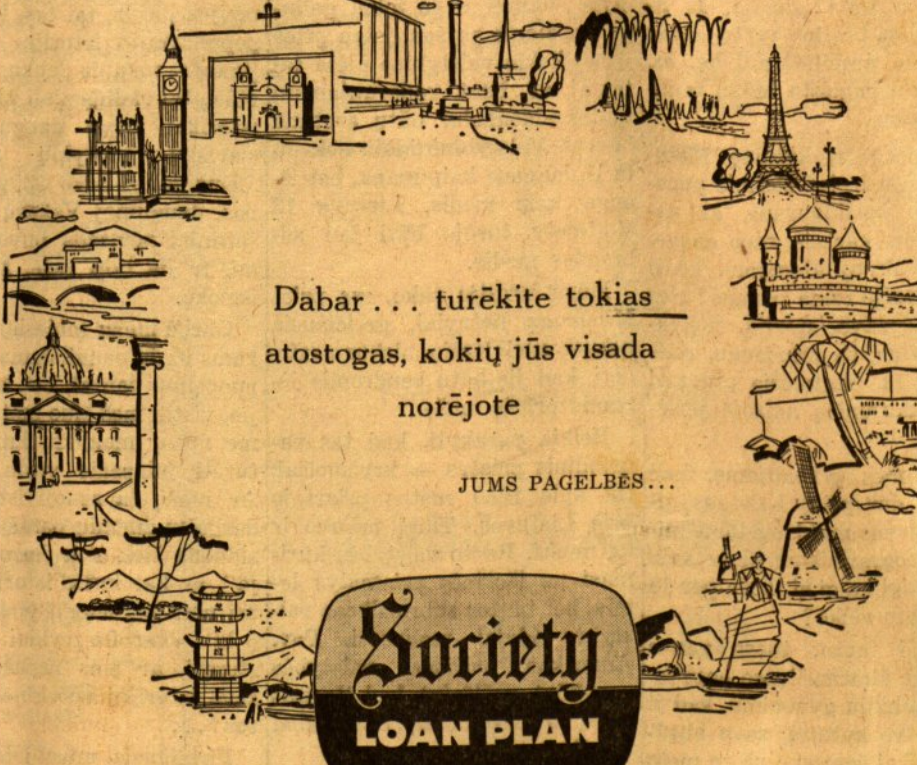
Pakrikusių tėvų vaikas dažniausiai būna silpno būdo ir daugiau palinkęs į blogą, negu į gerą. Klausio norų ir blogų pagundų, o nepaklausia proto, nepagalvoja kas iš to bus: gerai ar blogai.

Jeigu vaikas nėra paveldėjęs

ar turi išauklėtą gerą valią, tai jis mažiau apsvaustęs kas pas-kui gali įvykti, pasiduoda piktai pagundai. Tada pas jaunuolį smegenyse įvyksta nusikaltimas ir jis mato tik tą naudą, kuri susidarė iš blogo darbo, bet nenumato kuo visas tas baigsis ir apakęs įvykdo nusikaltimą. Jeigu nusikaltimas pasilieka paslaptyje, nesužinotas, tada tam vaikui suteikia tam tikros aklos drąsos kitą nusikaltimą padaryti. Ir taip nuo mažo nusikaltimo pasiekia iki didžiausio. Suaugęs jis jaučiasi nusikaltimų kvalifikuotu "specialistu". JAV tokių "specialistų" labai daug priviso ir dėl jų vykdomų nusikaltimų keliamas rimtas susirūpinimas.

Tai gi daugiausiai nusikalsta

tie, kurie nieko arba labai mažai galvoja apie dirbamą darbą, arba, kitaip tariant, kurių galva pilna pikty minčių. O piktos mintys atsiranda nusikaltėlio galvoj taip: kada jis nieko negalvoja, tai sakoma, jo smegenys miega. O mes žinom, kad miegant smegenims galvoje, darosi kaip ir tuščia vieta. Gi gamtoje tuščios vietos būti negali. Todėl ji ir apninka piktos mintys. Rašytojas Vydūnas yra pasakęs, kad piktos mintys ore laksto taip, kaip debesys ir radusios kur nors miegančią arba kitaip sakant tuščią galvą — puola į ją ir joį apsigyvena.

Dabar... turėkite tokias atostogas, kokių jūs visada norėjote

JUMS PAGELBES...

Society

LOAN PLAN

● Taip, dabar jūs galite turėti tokias atostogas, apie kurias jūs visada svajojote su Society Loan planu. Jūsų kelionė, jeigu jūs norėsite bus Cleveland Automobile Club suplanuota — šioj valstybėj ar užsienyje — traukiniu, lėktuvu ar laivu.

Tą jūs turite padaryti. Nueikite į World Travel Service Department Clevelando Automobilų Klube. Draugiškas tarnautojas sutvarkys jūsų transportaciją, rezervacijas, ir kitus jūsų kelionės reikalus. Tenai būdami jo paprašykite finansuoti jūsų kelionę pagal Society Lona planą.

Po kelių dienų galėsite pasiimti savo biļetus ir turėsite atostogas, kokių visada norėjote.

Dėl kelionių planų šaukite arba užեikite į
CLEVELAND AUTOMOBILE CLUB
World Travel Service Department
2605 EUCLID AVE. • TELEPHONE: TOWER 1-48-0

Dar vienas patarnavimas iš
Society for Savings
IN THE CITY OF CLEVELAND
Isteigta 1849

— Tai su kuo daugiau?
— O ką jis kalbas su Ponu Dievu?
— Žinai, Henrikai, kai jau eisi išpažinties, tai pasisakyk kunigui, kad buvai kvailas per savo apsilėidimą.
— Tegu, pasisakysiu. Bet ką popiežius kalbasi su Dievu, Simai?
— Sakyk, Henrikai, ar tu poteriauji vakare prieš eidamas gulti?
— Poteriauju. Pamėginčiau nepotieriaut, tai gačiau nuo mamos į kuprą, kad nu...
— O kai poteriauji, tai ar prašai, ko nors Viešpatį Dievą?
— Dar neprašiau. Kartais galvoju, prašysiu ko nors. Bet kai noriu prašyti, tai noriu to, paskui kito, paskui dar trečio, visokių dalykų noriu, galva susimaišo, nežinau, ko pirmiausiai norėti, tai taip ir lieka kitam kartui. O kitą kartą vėl tas pats.
— Na, ot, štai, dabar imk ir panorėk, ko nors.
Henrikas užsimerkė, susiraukė ir susimastė, labai ilgai mastė. O kai atsimerkė, blykstelėjo kreivom akim į Simą ir, dar vis susiraukęs, paklausė:
— O kad taip, tik tu nesijuok, kad taip, tik kažin ar nebūtų geriau?...
— Sakyk, ko pirmiausiai norėjai prašyt.
— Tai kad, ko pirmiausiai, gal ne taip būtų gerai. Gal ko paskui?
— Tai sakyk, ko paskui.
— Ko paskui?... Palauk... šito kitą

syki. Dabar bene bus geriau... Bet kaip čia?...
— Sakyk, Henrikai! Ar tu sakysi, ar ne? Mane jau prakaitas išmušė.
— Kad taip ėmus ir... Ne, ne, paprašysiu, o paskui bus negerai. Verčiau, Simai, aš tau rytoj pasakysiu, ar ne? Aš turiu pagaltoti.
— E, tavo galva ne galvoti, o musėms kiaušinius dėti tinka. Sakysim, tu neprašai nieko, bet norėtum tokių batų, suvarstomų iki kelių, kaip Kasperaituko. Norėtum ar ne?
— Tokių batų! O, kad tokius batus!... Bet gal ne, gal, štai...
— Leiskim, tu nori tokių batų. Tu vakare kalbi poterius. Kokius poterius tu moki?
— Nemoku nei vieno viso. Per ilgi, gavau ir lupti nuo motinos, bet nesutelpa tiek daug į mano galvą, o bene tiek daug ir reikia. Dabar jau ir mama nustojo mane mokius. Kalbu, kiek atsimenu ir užtenka. Kartais atsimenu tą, o kartais kitką.
— O ką dabar atsimintum.
— Tieve Mūsų, kursai esi danguje... taip ir ant žemės... kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien ir... ir... amen.
— Duonos tai tu, žinoma, niekad neužmiršti. Bet kas man. Atsiimsi tu pats po mirties už kvailą galvą. Aš tik noriu papasakot, kaip būtų. Tu pasakai amen, ir viską, mušies, daug sykių mušies kumštį į krūtinę, kol ima skaudėt, ir viską, o paskui su-

duodi kaktą į grindis ir prašai: Viešpatie, aš nesu vertas, kad gačiau batus, bet Tu tik tark žodį ir aš turėsiu batus, suvarstomus iki kelių, kaip Kasperaitukas, amen. Angelas užsirašo, ką tu prašei ir padeda popiežiui ant stalo: Henrikas Burba, našlės sūnus iš Mockų kaimo, devynerių metų, su karpą ant dešinės ausies grybelio, prašo batų, suvarstomų iki kelių, kaip Kasperaituko. Kitą dieną popiežius vėl eina kalbėtis su Dievu, ir viską, ir sako Jam iš raštelio: Henrikas Burba, toks ir anoks, prašo batų, suvarstomų iki kelių, kaip Kasperaituko. Viešpats Dievas pasikrapšto galvą pagal ausį ir sako: ach, tie vaikai, jiems niekad negana! Bet ką tu su jais! Pasakyk, šventasis Tėve, Andriui Komantui per sapną, kad pasiūtų Henrikui Burbai batus, kaip Kasperaituko.
— Tai aš gausiu batus! Batus! Batus! Op! Op! — ir Henrikas peršoko per kadugio krūmą, persivertė per galvą ir šoko imtis su Simu.
— Palauk, palauk, Henrikai! Tu dar negavai batų. Ir negausi. Taip galėjo būti, bet nebus. O bus šitaip: šventasis Tėvas sako, Henrikas Burba prašo batų, ir viską, o Viešpats Dievas liepia angelui, pažiūrėk, kas knygoje parašyta apie Henriką Burbą, angelas paima storą knygą, atsiverčia tavo lapą, ir viską, ir skaito, gerį darbai, nieko, blogi darbai, tinginys, nieko nesimoko, nieko negalvojo, melagius, išpašė ūsus su anglim Simui Matusai, kai jis užmigo pas piemenis

naktį, arklis ganant. Viešpats klausio, klausio, suraukia kaktą ir sako popiežiui: pasakyk Henrikui Burbai, našlės sūnui iš Mockų kaimo, per sapną, kad jis negaus batų, suvarstomų iki kelių, kaip Kasperaituko, už tai, kam išpašė ūsus su anglim Simui Matusai, ir viską, ir tegul jis nieko neprašo dėl tos nuodėmės dešimt metų, nieko negaus, ir viską.
Henrikas klausė, klausė ir pradėjo verkti. Iš pradžios ašaros tyliai lyg žirniai per veidus ir nosį ritos, o paskui paleido gerklę, garsiau ir garsiau, pagaliau, kiek beįstengė kriokė.
— Negerai, negerai, asile tu, — mintyse kalbėjo sau Simas, — ko jis kriokia? Tegu sau kriokia. Negerai, kad kriokia. Negerai ir gana. Simai, tu velnio vaikas! Tu turi dešimt metų, tu visko išsigalvoji. Tu nieko nebijai. Tu nieko neturi. Nei tėvo, nei motinos, nei brolio, nei sesers. Nežinia, iš kur tu atsiradai, ir gyveni būdoje su Kalvačiu Vincu. Henrikas turi motiną, o tu nieko. Tau vistiek. O jis kriokia ir ašaros byra. Negerai, Simai, kad tave perkūnai, negerai. Negerai, kad Henrikas verkia, jis kvailiukas, bet negerai, kad verkia. Kol juokias gerai, kai verkia negerai. Man nepatinka ašaros.
— Henrikai, štai, žiūrėk! — Simas užmovė jam dantį atgal ant kaklo. — Neverk. Kad nori verk, man vistiek. Bet neverk. Tu nori batų?
— Aš noriu batų. Ir aš noriu silkių,

kiekvieną dieną silkių. Uodegų, ar nugary, ar galvų, man vistiek. Aš noriu silkių. Ir aš noriu pyrago. Balto pyrago su razinkom, tokio, kaip pas vaistininą mačiau. Ir aš noriu šuniuko. Balto su juodais dryžiais. Aš noriu šuniuko, nedidelio, su kreivom kojėm, kaip Mateikos, kaip Mateikos Vikto. Ir aš noriu...
— Gerai, gerai. Tu nori, tu gausi, Henrikai. Nori batų? — Gausi batus. Nori silkių? — Gausi silkių. Ir uodegų, ir nugary, ir galvų, ko norėsi, to gausi. Nori pyrago? Bus ir pyrago, balto ir su razinkom, kaip pas vaistininą. Nori šuniuko? Gausi šuniuką. Baltą su juodais dryžiais, nedidelį su kreivom kojėm. Gausi šuniuką, Henrikai, sakau, kaip Mateikos Vikto. Kodėl kaip Vikto? Geresnį! Matysi, mažesnį ir kreivesnį kojom, gražesnį, sakau tau. Neverk, Henrikai, tu viską gausi.
— O kaip aš gausiu, Simai? Kas man duos, kad Viešpats Dievas pyksta ant manęs už tuos ūsus? O kad kiti man sakė, tai aš ir išpašiau. Ir kam tau reikėjo užmigt. Niekas nemiegojo, o tu ėmei ir užkriokėi. Nereikėjo tau miegot, tai aš nebūčiau ūsų išpašęs. Bet Dievas pyksta ir gana. Tai kas man duos viską, Simai?
— Mudu eisiva pas popiežių, Henrikai! — išlėto ir iškilmingai paskelbė Simas Matusas.
— Eikiva, o kodėl ne, Simai! — nei akių nemirktelėjęs, nei pagalvot nestabtelėjęs sutiko Henrikas Burba.

Kiti rašo...

BOLŠEVIKIŠKI KESLAI SIAPUS GELEŽINIS UZDANGOS

Birželio 22 d., "Draugo" žinių skyriuje, tilpo nusistebėjimas, kad Čikagoje, vieną dieną lietuvių kalba, radijo valandos laiku, buvo duota sovietų tarybinės dainos plokštelė.

Bet juk tai jau tolimesnis žingsnis. Pirmaisiais šitos žmogaus paniekinimo klastos reiškiniams niekas nesistebė. Juk jau senai mūsų kai kurių periodinė spauda, dienraščiai kasdien, deda didelius skelbimus, stambia antraštę — **L i e t u v i š k i r e k o r d a i**. Žemiau seka paaiškinimas: "N a u j a u s i a i g a u t i i š o k u p u o t o s L i e t u v o s". Toliau seka sąrašas lietuviškų dainų patefoninių plokštelių pasiūlymas.

Tikri bolševikiški rekordai: plokštelė bolševikų žvaigždė, žemiau po ja — graždanka — (lietuviški žodžiai rusiškais raidėmis). Ta pati "graždanka", kur kadaise mūsų tautai buvo prievarta užmetama; tas pats rusas, kuris dėl mūsų kalbos rašyto žodžio mūsų protėvius persekiojo, kalino, žudė, kalėjimuose pūdė, trėmė į Sibiją. Keturiasdešimt metų mūsų tauta kovojo. Keturiasdešimt metų išbuvo be savo spaudos.

Okupuotoje tėvynėje tautiečiai dabar tą patį išgyvena antrą kartą. Jau pradžios mokyklose rusiškai kalba su savo "graždanka" išstumia mūsų kalbą. Ir aplink tikrai — tamsu ir juoda!

Čia, Amerikoje, iš daugelio kraštų žmonės suplaukė, yra įvairiausių tautų kalbų ir raštų. Niekas nenustemba pamatęs nepažįstamus rašmenimis raštą. Tąja dinkste, bolševikai patylo mis įveda savo raštą-graždanką, o su ja ir savo kėslus. Savo dainą mylėdami, nejuociomis yra gundomi bolševikiškas plokštelės pirkti, pamažėl pratinami prie bolševikiškos nuotakos. Ir taip išprovokuotas žmogus į savo namus parsineša savo tautos ir paties savęs paniekinimą.

Visa, kas gali mumis liesti dabartinės okupuotos Lietuvos vardą, yra labai įtartina. Pirmiausia, prieš liksdami savo rankomis turim patikrinta, kas tai per kėslas. Iš bolševiko rankos nieko gera neiseina. Jei tikrai kas nors būtų iš okupuotos Lietuvos, jei imtumei — savo pinigą mokėtumei bolševikui už jo iš mūsų tautiečio (kad ir kito kurio) išspaustą kentėjimą, ašaras ir juodą nevilį.

Sakys kas, — plokštelė — smulkmenos. Turim didesnių bėdų. Tiesa. Turim. Plokštelė — smulkmena. Bet kada toji plokštelė tiesiog parodo į mūsų emigrantinį suskurdimą — jau nebe smulkmena. Jau verčia susimastyti.

SOCIALDEMOKRATAI APIE DABARTINIUS VLIKO EJIMUS

Lietuvos socialdemokratų partijos delegatūra (jai vadovauja prof. J. Kaminskas, K. Bielinis ir kt. Red.), Naujienų liepos mėn. 2 d. numery paskelbė savo pareiškimą.

Tame pareiškime sako:

"Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra jau ilgą laiką su gyvu susirūpinimu stebi, kas dedasi Vlike, kaip vyksta jo darbas ir kokiose sąlygose Vlikui tenka dirbti. Delegatūra yra įsitikinusi, kad Vlikas gyvena sunkią krizę ir reikalingas iš pagrindų reorganizuoti, siekiant jį sustiprinti, sudarinti, pakelti jo darbą, patikrinti mūsų emigrantinė visuomenė jam, kaip vyriausiajam kovai už Lietuvos laisvinimą vadovaujančiam organui reikalingą autoritetą. Stodami už Vliko būtiną išlaikymą, socialdemokratams esamos sąlygose mato vienintelę galimybę tam pasiekti, jei Vlikas būtų perkeltas į Jungtines Amerikos Valstybes, Europoj sudarius Vliko vykdomąjį organą Lietuvos reikalui senajam kontinente atstovauti ir ginti.

Tokio nusistatymo Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra yra ir šiandien. Ji vertina visas Vliko pastangas savo bei Vykdomosios Tarybos veiklai sudarinti ir sustiprinti esamos sąlygose ir su ten turimais žmonėmis, plečiant bendradarbiavimo bazę savo tarpe, kaip bergždžias. Nepajėgus ir nesukonsolidavęs Vlikas tegali sudaryti nepajėgią Vykdomąją Tarybą, kurią įeity — bent daugumoj — tie patys Vliko nariai, nes įtraukti į V. Tarybą naujų žmonių nėra nei galimybės, nei vilties.

Todėl paties Vliko reorganizavimą, socialdemokratams, laikome svarbiausiu ir visų pirma sprendtinu klausimu. Labai apgailestaujame, kad Vlikas pastarojoje savo sesijoje nerado laiko ar reikalo apie tai kalbėti, būdamas, atrodo, pirmuoliais susirūpinęs esamąją Vlikę padėti stabilizuoti. Naujai sudarytinai Vykdomosios Tarybos paskirtį vertiname kaip laikinę — rūpintis einamaisiais reikalais, kol Vlikas bus pertvarkytas. Į bet kurią vietą naujai sudarytinai Vykdomoj Taryboje socialdemokratams nepretenduojama".

Mes šį pasisakymą spausdiname todėl, kad į jį atidžiau pasižiūrėtų ir tie, kurie visą laiką užkimsiaiškia, kad tautininkai, siekdami VLIKO reformos, jį griauja. Einant tuo pačiu

riksmu — ir socialdemokratams jį griauja. O mes tvirtiname, kad VLIKą žudo tie, kurie laisvinimo vardan ten susikūrė naujas pragyvenimo profesijas, mezga visokias tarpusaves pinkles ir tiesioginį darbą apleidžia. Mes sakome, kad reikia persitvarkyti ir tikrai grįžti Lietuvos laisvės bylos ginti.

Nuomėnės

AR TAIP YRA?

1955 m. birželio mėn. 23 d. Dirva paskelbė pasikalbėjimą su Tautinės Sąjungos pirmininku Dr. S. Biežiu. Tenai, be kitų klausimų buvo:

"Esu girdėjęs iš adv. A. Olio, Tautinės Sąjungos pirmo pirmininko, ir Tamstos, nusiskundimų, kad Tautinės Sąjungos narių dalis, dažnokai apleidžia Tautinės Sąjungos tiesioginį darbą, savo visuomeninį darbą išdalina kitoms organizacijoms ir tuo silpnina Tautinės Sąjungos veiklą. Kokių patarimų Jūs duotumėt Sąjungos nariams šiuo reikalu?"

Dr. Biežis atsako: — "Tokia padėtis, nors nežymi, bet yra. Kada asmenys gerai norais išdalina savo laiką, jėgas ir energiją, tai visuomet jo pasireiškimas ir svoris tiek atsiskleidžia, kad jų turimas našumas nublunka ir dažnai lieka bereikšmis".

Taip, teko girdėti tokius nusiskundimus seime, ir tai Dr. Biežis pareiškė savo pasikalbėjime. Atleiskite man už atvirumą, bet mano manymu, nusiskundimas, kad Sąjungos narių dalis, savo darbą išdalina kitoms organizacijoms ir tuo silpnina Sąjungos veiklą, yra be pagrindo. Ir štai kodėl. Praeitį liudija, kad daugiausia pasireiškia Sąjungoje tie, kurių laikas tikrai ribotas Sąjungos reikalams. Pavyzdžiui, adv. A. Olio, dirbujasi SLA, BALFe, ALT, turi neapsakomai atsakomingas pareigas Chicago Sanitary District. Tai yra milžiniškos provincijos pirmininkas. Kiek ten pareikalauja išminties, galvosūkio ir atsakomybės, o visgi jis suranda laiko ir atlieka svarbius uždavinius Sąjungoje.

Dabartinis Sąjungos pirm. Dr. S. Biežis, irgi eina atsakomingas pareigas. Jis SLA daktaras kvėstas. Jis dirbujasi ir kitose organizacijose.

J. J. Bačiūnas. Kiek tas žmogus yra užsiągažavęs, o visgi, dažnai skaitome jo straipsnius spaudoje. Jis randa pakankamai laiko atlikti ir savo pareigas Sąjungoje.

Galima suminėti visą eilę gydytojų, advokatų, inžinierių, pramonininkų ir kitų profesijų bei amato žmonių, kurie taip pat priklauso prie įvairių organizacijų. Jie turi atlikti tam tikras savo pareigas kitur, bet kartu jie stipriai remia ir palaiko Sąjungos darbą.

Žinoma, didžiulia Sąjungos narių priklauso keliose organizacijose. Ir kiekviena organizacija pareikalauja tam tikras pa-

Garantijų sudarymas

Kiekvienas garantijų davėjas turi užpildyti 6 blankų kopijas (Form DSR-8), kurias galima gauti BALFo Centre, vietos BALFo skyriuose, lietuviškų laikraščių redakcijose. Užpildant reikia gerai įsiskaityti ir suprasti visus klausimus ir tik po to pradėti rašyti. Rašyti reikia rašomąja mašinėle ir aiškiai bei pilnai atsakyti į visus klausimus.

Pagal susitarimą su valdžia, kas sudarys garantijas per BALFą, tam nereikės gauti jokių kitų valdžios įstaigų dokumentų, kad pažymėtas darbas arba nurodytas butas yra tikras. Ypač svarbu, kad nereikės Darbo Įstaigos (U. S. Employment Service) pažymėjimo (Clearance Order), kad darbo garantija yra jų tvirtinama.

Kadangi jokių kitų pažymėjimų pristatyti nereikia, yra reikalaujama blankas užpildyti kuo tiksliau ir pilniau. Ypatinę dėmesį prašome atkreipti į garantijų blankų psl. 2, Section III. Toje vietoje būtinai reikia nurodyti sekančius duomenis:

1. Darbo pavadinimas (Type of employment or name of the job). Jis turi būti galimai aiškiau nusakytas. Pav., nesakyti "Laborer" arba "Farm Hand", bet geriau "Construction laborer" arba "General Farm Hand" ir panašiai.

2. Keliais žodžiais apibūdinti būsimą darbą (job summary).

3. Jei nurodytas darbas reikalingas specialaus išsimokslinimo (education) ir praktinio patyrimo (experience), tai pažymėti, koks jis turėtų būti.

Jei to nereikia — pažymėti "employer will train, no special skills required, knowledge of English not required".

4. Ar reikia priklaustyti uni-

jai? Jeigu reikėtų, tai reikia įrašyti.

reigas atlikti. Tai yra natūralu, bet dar nereikia, kad jie sunaudotų visas jėgas kitur, o palieka bereikšmes Sąjungai.

Mano manymu, jei kuriems Sąjunga yra arti prie širdies, jie visuomet atlieka savo pareigas prideramai ir jų pasireiškimas nėra nublukęs. Deja, yra rimto pagrindo apgailestauti dėl tų asmenų, kurie skaitosi save stipriais patriotais, o neturi mažiausio noro niekur savo pirštą pridėti. Tai nėra paslaptis. Dažnai tenka susidurti Sąjungos skyriuose, kada prisieina, kad ir mažo pobūdžio parengimą surengti. Pakalbink juos į pagalbą. Pirmas atsakymas bus — atleiskite man, aš esu pavargęs, ilgas valandas dirbu, turiu daug kitų reikalų, esu užsiągažavęs kitose organizacijose ir t.t.

Kalbant apie nusiskundimus, nereikia per daug sielotis, visuomet buvo, yra ir bus tokių žmonių, kurie visuomet aimanuoja, skundžiasi, ne tik Sąjungoje, bet ir kitose organizacijose. Jie visuomet pavargę, neturi laiko ir kt. O tikrumoje, jie neturi noro iš vietos pajudėti.

MJC

Antram pasauliniam kare bombonešis B-17 buvo didelis, bet dabar jis prieš bombonešį B-52 atrodo kaip nykštukas.

šyti šias žinias:

a. Kokia unija (A.F.L., C.I.O. ar kita)?

b. Kokie reikalavimai įstoti?

c. Koks įstojamasis mokestis (initiation fee)?

d. Koks mėnesinis mokestis (dues)?

e. Per kiek laiko pradėjęs dirbti, turi įstoti į uniją?

f. Jei įstojimo laikas mažesnis kaip 30 dienų, tai pažymėti, ar darbdavys priklauso National Labor Relations Board jurisdikcijai? Tas nustatoma iš to, jei žinoma, kad darbdavys arba jo gaminiai turi ryšio su "interstate commerce".

5. Kiek valandų per savaitę dirbs ir kokį atlyginimą gaus? Be to, pažymėti, kad "these are the prevailing wages in this area".

Garantijų sudarytojai labai prašomi psl. 3, par. 3, nurodyti pavardes bei gimimistės ryšį šeimai, kurioms jie yra jau sudarę garantijas pagal Refugee Relief Act of 1953, bei garantijų sudarymo data.

Kaip jau sakytą, garantijas gali sudaryti tiksliai Amerikos piliečiai. Tačiau darbdavys gali būti nepilietis, taip pat ir butas gali būti nurodytas pas nepilietį.

Kelionės išlaidas iki Amerikos, o taip pat Amerikoje iki garantijoje nurodytos apsigyvenimo vietos, turi apmokėti garantijų davėjas arba pats imigrantas. Jei nei vienas, nei kitas neturėtų reikiamų lėšų, prašome kreiptis į BALFą ir prašyti paskolos. Paskola, BALFas išrūpins, kurią turės grąžinti at-

vykęs tremtinys per keletą metų be procentų.

Kai 6 blankų kopijos bus užpildytos ir pasirašytos, tai garantijų sudarytojas vieną kopiją turi pasilikti sau, o kitas 5 kopijas tvarkingai sudėti į didesnę voką ir tuojau siųsti BALFo Centrai šiuo adresu:

BALFas, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

THE MAY CO.'S cool BASEMENT Air-Conditioned

28,000 Jardu

Reguliariai 59c iki 89c

MEDVILNĖS
MEDŽIAGOS

29^c JARDAS

Tūkstančiai yardų reikalaujamos medvilnės! Visos yra 36" pločio, plaunamos! Siūkite ir taupykite per šį pinigų taupantį pardavimą!

- Printed Dimpities
- Printed Lawns
- White Organdies
- Colored Plisses
- Printed Plisse
- Pajama Stripes
- Fashion Printed Percalé
- Solid Color Percalés
- Assorted White Cottons
- Many, many other fabrics

Dovanokit, pašto ir telefono užsakymai neprimami

The May Co.'s Basement Yard Goods Department

MES DUODAME IR IŠKEIČIAM EAGLE STAMPS

DABAR GERA PROGA!

SKUBEK — SKUBEK — SKUBEK

1953 ir 1954 CHEVROLETS

VISŲ MODELĮ IR STILIŲ
Visos mašinos peržiūrėtos ir paruoštos
30 DIENŲ GARANTIJĄ

1953 m. nuo \$795

1954 m. nuo \$1,095 iki \$1,295

Joks pasiūlymas neatmetamas. Geras finansavimas.

DON McCULLAGH CO.

Cleveland's Newest Chevrolet Dealer

1258 E. 105 AT Superior CE 1-7064

BALSUOK UŽ

George Zimmerman

CANDIDATE FOR
JUDGE

OF THE MUNICIPAL COURT

TURI PUIKIAUSIĄ PASIRUOSIMĄ GERAI

ATLIKTI TEISĖJO PAREIGAS

Išrinkit GEORGE ZIMMERMAN teisėju

RINKIMAI ANTRADIENĮ,

SPALIŲ MĖN. 8 D., 1955

6 metų darbo pradžia sausio mėn. 4 d., 1956 m.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

PO SAN FRANCISCO

Jungtinių Tautų įkūrimo dešimtmečiui San Francisco mieste buvo surengta savaitė iškilmų ir kalbų, kur dalyvavo ir sovietų atstovas Molotovs. Jis 1945 metais Kremliaus atstovavo tą organizaciją kūriant.

Atsimenu, tada dar, Rusijai esant Amerikos karo sąjungininke, ir komunistams jaučiantis čia tiek galingais, jie skelbėsi, kad po "pusės metų, karui pasibaigus, Amerikoje jau turėsime sovietus". Molotovo garbinimui tada tiesiog buvo neriamasi iš kailio. Be kitokių nesąmonių, jis buvo komunistų simpatikų spaudoje vadinamas "gražuoliu", kuriuo žavisi ponios ir panelės...

Dabar kairiųjų JT atstovai tų iškilmų proga sovietus gerai užatakavo, ir iškėlė iki šiol bolševikų pridarytas pasauliui žałas. Tačiau jiems taip pat nebuvo leista pilnai pasisakyti.

Prezidentas Eisenhoweris, įvykio dvasios pagautas, savo kalboje, dėl rengiamos "viršūnių konferencijos" Ženevoje, skelbė: "Mes nepaliksime pastangose nepajudinto akmens siekiant taikos. Neatmesime jokio metodo, nebūrint koks ypatingas jis būtų, jei jis duos bent kokias viltis, nežiūrint, kad ir menkutes, sukuriant teisingą ir pastovią taiką".

JT iškilmų dalyviams, ir kartu pasauliui, Amerikos prezidentas žadėjo "keturių didžiųjų" konferencijoje, kuri prasidės liepos 18, įgyvendinti pastovią taiką ir "laimingą ateities gyvenimą", laisvą nuo atominių pavojų.

Tačiau toliau savo kalboje Eisenhoweris pareiškė abejones ar galės ką Ženevos konferencijoje laimėti, ko taip trokštąs.

Civilinės apsaugos manevrai

Washingtono korespondentai išdavė paslaptį, kodėl San Francisco iškilmoms vykstant ir besiruošiant į Ženevos konferenciją, visoje Amerikoje, ypatingai Washingtono, daryti manevrai valdžios evokavimui iš sostinės į paruoštus punktus iki kelių šimtų mylių atstumo, su visais pavojais išėjimais, sirenomis, kaip kad būtų daroma Sovietų atominio puolimo atveju. Evokavos pats prezidentas, kabineto nariai ir 15,000 valdininkų.

Tie manevrai arba bandymas buvo numatyta pereitų metų pabaigoje, sako vienas Washingtono politinis korespondentas, tačiau kai pradėta kalbėti apie "keturių didžiųjų" konferenciją Ženevoje, viskas atidėta šiai vasarai, pataikant laiką prieš tą konferenciją.

Sako, tas daryta didesniai sužaditimui Amerikos gyventojų galimu pavojum ir parodymui baimės ir nepasitikėjimo Rusija. Tegul visi mano, kad sovietai Amerikai yra pavojingi, kad būtina reikla įsikišti taikos ir susipratimo su Kremlium. Jeigu imtų ir pavyktų Ženevoje išsiderėti ką nors panašaus į sovietų nuolaidumą, galima būtų rodyti ir skelbti gyventojams, kaip pavyko konferencija, kaip pralintas sovietų pavojus, ir kad kritikos - nedėti vilčių į Ženevos konferenciją, buvo klaidingos. Tai būtų didelis respublikonų laimėjimas, labai reikalingas 1956 metų prezidento rinkimams.

Panašius šposus naudojo ir prezidentas Rooseveltas su savo patarėjais. Už vieną didžiausią jo šposą, japonų užpuolimą ir sudaužymą Pearl Harbor, 1941 metais gruodžio 7 d. ir dabar jį kaltina. Ir pakartotinai faktus skelbia ne tik šiaip žinovai, bet jo paties buvę skirti generolai ir admiralai.

Tai buvo Rooseveltto šposas įtraukti Ameriką į karą prieš Japoniją ir Vokietiją, pirmiausia sutriuškinti Vokietiją. Rooseveltas tada turėjo savo rankose žinias apie Japonijos pasiruo-

šimą Pearl Harbor sudaužyti, tačiau jis sulaukė to laivyno bazės vadovybei išėjimus pasirošti pavojų sutikti.

Molotovo pareiškimai

Molotovą visoje jo kelionėje skersai Ameriką, su 50 palydovų, spauda vartalojo šilkinėmis pirštinais, kaip prakilū svečią. Malonu buvo patirti, kad Omahoje, kur yra sąmoninga lietuvių kolonija, Molotovą pasitiko su piketu. Taip pat malonu, kad grįžtant ir chicagiečiai.

San Francisco operos iškilmų programoje, kai atėjo Molotovui kalbėti, jis parodė dantis. Jo kalba užpylė šaltu vandeniu ne tik JT 10 metų sukakties minėjimą, bet atsiliepė ir į būsimą "augštųjų viršūnių" konferenciją Ženevoje. Spauda pradėjo išsivedžioti, jog tai slopina nuotaiką keturių didžiųjų konferencijos pasisekimo troškimams.

Kai kitų mažesnių valstybių atstovų kalbos, atakuojančios Kremlių, buvo nutrauktos, Molotovui, atakuojančiam vakarų pasaulio "karo kurstytojus", leista kalbėti. Kiti sako, ir gerai kad leista. Jis išsikalbėjo, ir parodė ką Kremlius galvoja, nepaisant klaidinančių vilčių, kokias Amerika ir kiti vakariečiai į pastarų Kremliaus manevrus deda.

Molotovs kartoj Kremliaus

nustatytą programą: Formozos sala privalo būti gražinta Kinijai, su liūdnomis pasakmėmis Kinijos nacionalistams. Komunistinė Kinija privalo būti priimta į Jungtines Tautas!

Jieškojimas "amžinos" ir "pastovios" taikos su sovietais nieko gero nežada bolševikų pavergtoms tautoms. Už Kremliaus "taikos pažadą" juk turės būti sovietams gerai užmokėta. Pavergtųjų tautų klausimą Maskva tikrai neleis kelti.

Lietuviai San Francisco

1945 metais, į Jungtinių Tautų kūrimą buvo nuvykus ir Amerikos Lietuvių Misijos delegacija, vadovaujama adv. Antano A. Olio, Aleksandro Kumskio, Misijos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos valdybos.

Lietuviai tada panaudojo progą sudaryti ryšius su draugingų kitų kraštų oficialiais JT atstovais. Įteikė memorandumus apie Lietuvą, apdovanojo delegatus Dr. Noremo "Timeless Lithuania" knyga apie Lietuvą. Didelis įvykis buvo svetimų valstybių atstovams banketas puikiai suorganizuotame San Francisco viešbutyje, kada žodžių ir vaizdais dalyvavusieji svečiai buvo supažindinti su Lietuva. Be paruoštų ypatingų kalbų, dalyviams buvo parodyta brolių Motužų Lietuvos vaizdų filmas. Lietuviai darė ką galėjo savo pavergtos tėvynės bylos gynimui.

Bet Kremliaus laimėjimai ėjo tolyn ir didyn. Ten pat J. T. organizavimo metu, buvo įjungta

SKAUTAI

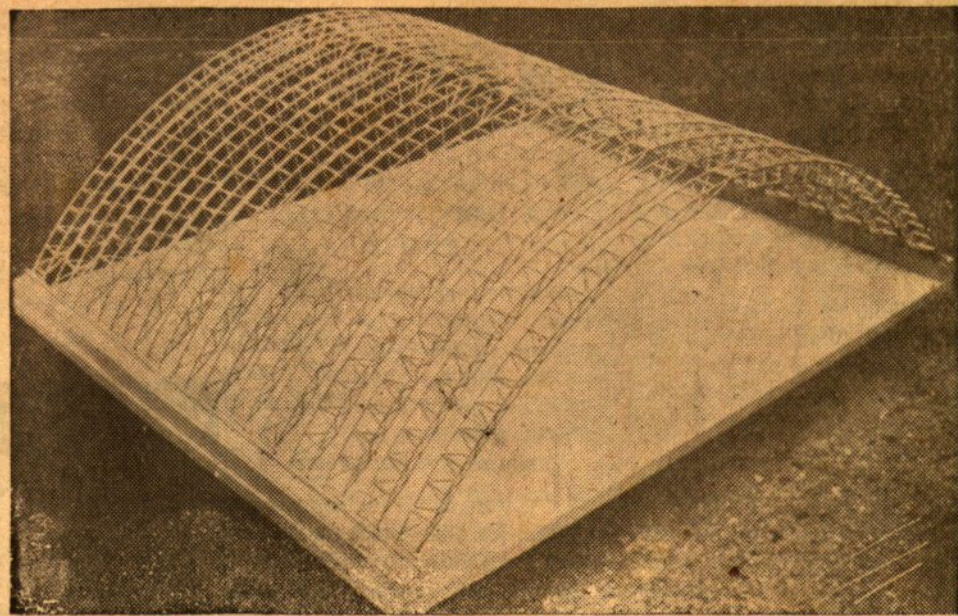
VYRIAUSIOJO SKAUTININKO VIESNAGĖ CLEVELANDE

Clevelande lankėsi LSB Vyriausiasis Skautininkas prof. Stp. Kairys. Birželio 30 d. vakare jis dalyvavo Clevelando skautų tunto vadijos posėdyje, kuriame susipažino su vienetų vadovais bei išklaušė pranešimų, o taip pat apibūdino LSB Vadijos darbų gaires naujai kadenčiai. Penktadienį vakare Vyriausiasis Skautininkas per Tėvynės Garsų valandėlę prabilo radijo bangomis į visus clevelandiečius. Tą pat dieną aplankė Dirvos redakciją.

Šeštadienį, liepos 2 d. Lietuvių Darželyje buvo skaitlinga Clevelando skautų tunto sueiga, kurioje Vyriaus. Skautininkas jiems tarė keletą minčių apie lietuvių skauto kelią dabartiniam gyvenime. Vėliau jis aplankė paskutiniojo Lietuvos Skau-

to šefo Respublikos Prezidento a. a. Ant. Smetonos našlę p. Sofiją Smetonienę ir su ja nuvyko į Knollwood mauzolėjų. Į kapienes atvyko ir Lietuvos Skautų Seserijos Vyriausioji Skautininkė v. s. Ona Zailskienė. Abudu Vyriausieji Skautininkai prie LSS Šefo karsto padėjo vainiką su tautinėmis spalvomis, o visi šių jaudinančių iškilmų dalyviai suklaupe pasimeldė už jo vėlę.

Į pietryčius nuo Clevelando už Deerfieldo prie Berlin ežero stovintys vis esama tokių, kurie tiki, kad pataikavimais, tupčiojimais priprašys Kremlių mesti šalin savo pasaulio užkariavimo programą...

Chicagoje suplanuota nauja didžiųjų organizacijų suvažiavimams ir parodoms skirta salė. Jos statyba kaštuosianti 17 milijonų dolerių. Ji galėsianti sutalpinti apie 100,000 žmonių.

to šefo Respublikos Prezidento a. a. Ant. Smetonos našlę p. Sofiją Smetonienę ir su ja nuvyko į Knollwood mauzolėjų. Į kapienes atvyko ir Lietuvos Skautų Seserijos Vyriausioji Skautininkė v. s. Ona Zailskienė. Abudu Vyriausieji Skautininkai prie LSS Šefo karsto padėjo vainiką su tautinėmis spalvomis, o visi šių jaudinančių iškilmų dalyviai suklaupe pasimeldė už jo vėlę.

Į pietryčius nuo Clevelando už Deerfieldo prie Berlin ežero stovintys vis esama tokių, kurie tiki, kad pataikavimais, tupčiojimais priprašys Kremlių mesti šalin savo pasaulio užkariavimo programą...

Į pietryčius nuo Clevelando už Deerfieldo prie Berlin ežero stovintys vis esama tokių, kurie tiki, kad pataikavimais, tupčiojimais priprašys Kremlių mesti šalin savo pasaulio užkariavimo programą...

jai vadovavęs tiek Tėvynėje, tiek svetur. Jis buvo vienas iš jos atkūrėjų Vokietijoje — Pinnergo U-te. Buvo miela seniesiems vytičiams vėl draugėn sueiti.

Šeštadienio vakarą Clevelande buvo LSB 2-jo rajono vadų pasitarimas. Jame dalyvavo Vyriaus. Skautininkas, važeiva v. s. V. Šenbergas, Detroito Baltijos vietininkas pskt. V. Simutis ir adj. pskt. A. Banionis, iš Rochesterio v-jos — pskt. Ilgūnas, svečias Bostono tutininkas pskt. Alg. Banevičius, Clevelando tutininkas pskt. V. Kamantas ir keli tunto vadijos nariai.

Abiems Vyriaus. Skautininkams pagerbti penktadienio vakarą pas. Dr. A. Juškenienę buvo nuotaiingas pobūvis, kuriame gausiai dalyvavo vietos skautininkai, kelios skautininkės ir sk. bičiuliai.

Sekmadienį vakare abu Vyriaus. Skautininkai grįžo į savo nuolatinės gyvenimo vietas — Chicagon ir Torontan.

ASS STOVYKLA — "PAŠVAISTĖ"

Penktadienio vakarą (VII. 1) iš JAV platybų traukė ASS nariai-rės į Berlin rezervatą už Deerfield, Ohio. Fawtown pasi-lėję įsikūrė 5-ji Akad. Skautybės Sąjūdžio stovykla — "Pašvaistė". Jos darbai nebuvo skirti skautiškam žaidimui ir mąnymsi gamtoje, bet studijoms ir diskusijoms maloniame gamtos prieglobstyje. Susitiko ir vyresni to sąjūdžio nariai, kurie viens kito nematė virš 15 metų, bet jie puikiai pritaipo prie dabartinio ASS atžalyno, rado bendrą kalbą ir minčių diskusijos.

"Pašvaistė" aplankė Clevelande viešėję — Seserijos Vyriausioji Skautininkė v. s. Ona Zailskienė, iš Chicagos, ir Lietuvos Skautų Brolijos Vyriausiasis Skautininkas v. s. prof. Stepas Kairys. Jiedu abu turėjo progos prabilti į visus stovyžlautojus. "Pašvaistėje" visa jos laiką stovyklavo ASS Garbės Narys sktn. prof. Ig. Končius ir to sąjūdžio pirmininkė sktn. Dr. Milda Budrienė.

Sekmadienį stovyklos kapelio-

nas kun. K. Pečkys, SJ, klevų pauksmėje prie ežero atlaikė pamaldas. Jis pašventino naujas ASD ir Korp! VYTIS vėliavas, kurias jų krikštėviai sktn. prof. Ignas Končius ir v. s. Dr. D. Kešijūnaitė įteikė abiem vienetams.

— SKS —

DIRVOS JUBILĖJINĖ TALKA

Dirva spalio mėn. 9 d. švenčia 40 metų sukaktį. Sukakčiai atžymėti iki spalio 9 d. vykdoma talka sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tai kiekvieniems Dirvos ėjimo metams po 10 naujų skaitytojų.

Į talką kviečiame visus mūsų senuosius talkininkus, bendradarbius, visus Dirvos skaitytojus ir šiaip Dirvos bičiulius.

Mums, norintiems prasmingai atšvęsti Dirvos 40 metų sukaktį, nebūs taip sunku surasti 400 asmenų, kurie dar Dirvos neskaito. Tik žiūrėkim, mes visi turime artimųjų čia JAV, bet jų nemažai turime Europoje, Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje ir net N. Zelandijoje. Paraginkime ir patalkininkaukime, kad jie Dirvą skaitytų. Negalintiems patys ją užsakykite.

Norintieji ateiti į talką ir savo kaštais užsakyti Dirvą jos dar neskaitantiems, bet neturintiems adreso kam Dirvą siųsti, juos parūpina redakcija. Čia visad yra adresas, norinčių Dirvą skaityti, bet neišgalinčių už ją užsimokėti. Ypač tokių adresų mes turime iš Vokietijos, kur mūsų tautiečiai vargan pakliuvę, kenčia visokius nedeatklus.

Metinė prenumerata į visus kraštus sukaktuviniais metais, iki spalio 9 d., kaštuoja \$5.00. Ir dar, kiekvienas naujas skaitytojas gauna iš redakcijos nemokamai, su specialiu sukaktuviniu įrašu knygą "Lietuva Tironų Pančiuose". Knyga 312 psl., kietuose viršeliuose, svarbi turėti kiekvienoje šeimoje. Jos kaina \$2.00. Knygos naujiems skaitytojams persiunčiamos Dirvos kaštais.

LIUDIJIMAS VISAM PASAULIUI, DIEVO KARALYSTĖ PRISIARTINA!

Kristaus tikslas yra pareikštas Jo paties žodžiais: Aš tam esu gimęs ir į svietą atėjęs, kad liudyčiau apie tiesą. Jono 18:37 v.

Visi tikri Kristaus pasekėjai privalo liudyti apie teises Dievo paskirtas tiesas liudijimui. Laikas atėjo, o Dievo valia dabar yra, kad visos tautos sužinotų apie Dievo karalystę. — Mato 24:13 e. Tikri krikščionys klauso Viešpaties įsakymo ir ištikimai apsaugo Jo karalią, ir kad Jehova yra vienatinis tikras Dievas, ir kad Jėzus Kristus Jo Sūnus yra išpirkėjas žmonių, išganotojas teisėtas žemės karalius. Mirtinas žmogus negali išganyti nė vieno už pinigų, bet vienas Dievas suteiks žmonėms tą, ko jų širdys geidauja, būtent: taiką, laisvę ir amžiną gyvenimą nesibaigančioje linksmybėje Jo Karalijoje. Nukels naštas sunkių nuo liaudies pečių ir suteiks viršūnėms palaimas čionai ant žemės. Dabarties pasaulis yra suklaidintas, milijonus teisingų žmonių nukreipiant jų mintis šalin nuo Dievo ir Krsta per melagingus pamokslus, jie atsisakė suprasti ir nenori klausyti Dievo prisakymų, ir eina tolyn į tamsybę. Todėl Dievas nusprendė ir pareiškė, kad turės ateiti ant pasaulio tokis suspaudimas, kokio dar nėra buvę. Praraks Dangiels 12: per., ir tame vargų laike vardiška krikščionija sunyks. Tada Jėzus Kristus kaipo karalius pilnai užims valdyti pasaulį. Visas pasaulis turės pažinti tiesą, be to neregės nė vienas Dievo Karalystės, kurie atsisakys nuo Dievo prisakymų ir Jėzaus aukos.

Atsakysiu į kiekvieną klausimą laišku.

WILLIAM SHIMKUS

1110 E. 76th Street

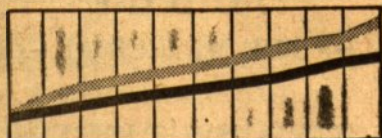
Cleveland 3, Ohio

TAČIAU NE JŪSŲ SĄSKAITA!

Per paskutinius 10 metų elektrą atidengė naują pasaulį. Elektrinė skalbimo mašina ir džiovintuvas palengvino skalbimo dienas. Elektrinė plyta padarė maisto virimą smagiu darbu. Televizija duoda jums puikų liuoslaikį. Elektriniai įrankiai palengvina jums betkokį darbą. Tuzinai naujų elektrinių tarnų vis daugiau pasirodo namuose. Dėl to vidutinė šeima dabar naudoja dvigubai daugiau elektros, negu 1945 metais. Bet elektros kaina dabar yra mažiau negu dviguba, kaip

tada buvo. Čia yra atsakymas kodėl pirma, kai jūs naudojate daugiau elektros, kilovatų — valandos kaina sumažėja. Antra, Illuminating Company visą laiką gerina savo įrengimus ir metodus, kad elektrą būtų pigesnė. Dėl to dabar išeina, kad jūs naudojate dvigubai daugiau elektros negu 1945 metais, bet mokat mažiau negu dvigubai kaip tada mokėjot! Pilka linija rodo kaip elektros naudojimas pakilo per paskutinius 10 metų. Juoda linija rodo elek-

tros kainą — parodo jums, kad kaina yra mažiau negu dvigubai didesnė kaip 1945 metais, bet elektros sunaudota dvigubai daugiau!

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Clevelande ir apylinkėse

K. S. Karpiaus sukakčių minėjimas

Ivyksta jau šį šeštadienį — liepos mėn. 16 d. 7 val. vakaro Lake Shore Country Club salėje (Lake Shore Blv. ir Eddy Rd. kampas).

I minėjimą komiteto pirm. J. J. Bačiūnas su ponia iš Tabor Farm į Clevelandą išvyksta jau šį penktadienį. Iš Čikagos į minėjimą, su ponėmis, atvyksta adv. A. Olis, Dr. S. Biežis, adv. A. Lapinskas, Margučio leideja p. L. Vanagaitienė, inž. J. Jūkūnas, Dr. B. T. Dirmeikis ir kt. Iš Pittsburgho atvyksta ilgametis Sandaros pirmininkas Pivoriūnas ir kt.

Clevelandiečių minėjime dalyvauti užsirašė netoli šimto. Užsirašymas buvo skelbiamas iki liepos mėn. 12 d. Jaučiame, kad dar yra pavėlavusių, todėl gavome leidimą iš salės šeimininkų užsirašymą pratęsti iki penktadienio, liepos mėn. 15 d. 12 val. Kas dar norite dalyvauti — tuoj skambinkite į Dirvą.

Išvyksta koncertui

Aldona Stempuzienė penktadienį, liepos 15, su Women's Symphony Orchestra išvyksta koncertui į vieną vasarvietę prie Sandusky (Lakeside). Šeštadienį, liepos 16, ji dainuos K. Karpiaus jubiliejinėje vakarienoje Lake Shore Country Club.

Svečias iš Columbijos

Clevelande lankosi agr. dr. Henrikas Balsevičius, Columbijos stambus ūkininkas — prekybininkas. Jis apsisotęs pas savo tėvus Sofiją ir Kazimerą Šilinius (tel. HE 1-2064). Clevelande bus iki penktadienio.

Šią vasarą H. Balsevičius atlieka ilgą kelionę studijuodamas naujas galimybes. Buvo Vokietijoje, Anglijoje, Italijoje ir Kanadoje. Iš Clevelando dar vyksta į Čikagą ir paskui į Venecuelą.

Kitame Dirvos numery pasiskelbsime pasikalbėjimą su H. Balsevičium kaip jam pasisekė įsikurti Columbijoje.

Atostogauja Floridoj

Dr. Vl. Ramanauskas, su šeima, S. Kudokienė, K. Sakalienė su sūnum, M. Drosutis su žmona, Nemaniai yra išvykę atostogauti į Floridą. Dr. V. Ramanauskas ir M. Drosutis atsiuntė geriausius sveikinimus clevelandiečiams.

Dr. Vl. Ramanauskas į Clevelandą grįžta šį penktadienį, liepos mėn. 15 d.

Svečiai iš Toronto

Clevelande lankosi aps seserį ir švogerį Rukšėnus ir Karpiaus Marija Narušienė. Ji 1938 metais su savo vyru, majoru Narušiu, atvežė Clevelando Lietuvių Darželiui Karininkų Ramovės padovanotą Dr. Vinco Kudirkos biustą ir dalyvavo to biusto atidengimo ceremonijose.

Ją į Clevelandą pavesėti parsižė Ona Karpinė, kuri su Janina Tallat-Kelpšiene ir Viktorija Morkūniene buvo nuvykus į Toronto liepos 3-4 dalyvauti Neo-Lithuanų suvažiavime.

Steponas Nasvytis

buvo sunkiai susirgęs ir birželio mėn. 24 d. buvo operuotas urologo Dr. D. Shneiderio. Prie operacijos ir gydymo dalyvavo Nasvyčių šeimos gydytoja Dr. D. Kesiūnaitė. Dabar ligonis sveiksta namuose. Linkime geros sveikatos.

Dr. Vilimaitis

dantų gydymo specialistas, dvejus metus buvęs JAV kariuomenėje, grįžo atgal į Clevelandą ir pradėjo priiminėti ligonius. Jo ofisas yra Lietuvių Banko namuose.

Renkimės SLA 14 kp. pobūviui

Šį sekmadienį, SLA 14 kuopa rengia didelį vasaros pobūvį. Jis įvyks inž. Pijaus ir Hypatijos žiurių sodyboje, 32180 Lake Rd., Avon Lake, Ohio. Į pobūvį atvykstant laukiama daug svečių ir iš kitų vietų. Dalyvauti pažadėjo SLA daktaras kvotėjas dr. S. Biežis iš Čikagos, žinomas SLA veikėjas P. Pivoriūnas iš Pittsburgho ir kt.

Pobūvyje svečiai laukiami nuo 11 val. prieš piet. Bus bufetas.

Vykstant autobusu iš Greyhound stoties vykti Lorrain ar Sandusky kryptimi, Lake Road ir sustoti prie 47-to sustojimo. Automobiliams yra vietos pastatyti.

Laužas jaunesniųjų skaučių stovykloje

Šį sekmadienį (liepos 17 d.) įvyks laužas skaučių stovykloje. Laužą praves ir programoj dalyvaus tik jaunesnės skautės. Mat, šių metų stovyklą skirta jaunesnėms skautėms, duodant progos daugiau joms pasireikšti. Visa programa: pašnekesiai, lietuviškos dainos, žaidimai, pasakos, skautiškoji programa pritaikyta jų amžiui.

Stovyklai vadovauja pasktn. St. Juodvalkytė, jai talkininkauja sesės akademikės N. Kersnauskaitė, R. Stravinskaitė ir D. Koklytė. Programą padeda praveisti Clevelando skautininkės.

Jaunesnės skautės nuoširdžiai laukia atsilankant visų clevelandiečių, nes įvykstančiame lauže tikisi parodyti visus savo gabumus.

Stovyklą galima pasiekti vykstiant: 6 keliu, iš jo sukti į 166 k., o pavažiavus juo, rasis kelias į kairę, vardu: Clay St.

Ant šio bus stovyklos ženklai, kurie ir atves pas jaunesnės skautės.

Motery Socialinio Klubo piknikas

įvyksta liepos mėn. 17 d. O. ir E. Karnėnų sodyboje. Įėjimas 50 c. Bus šaunus bufetas. Visi clevelandiečiai kviečiami atsilankyti.

Clevelando skautų stovykla "Žalgiris"

Liepos 9 d. Clevelando lietuvių skautų tuntas išvyko stovyklon prie Hambden. Siemet mūsų skautai turi erdvią ir patogią stovyklavietę. Smagų klegantį stovyklautojų būrį sudaro 19 vilkiukų ir 24 skautai. Vilkiukai yra apgyvendinti erdvioje kabinoje, o skautai originaliai įsikūrę atskiromis skilčių pastovyklėmis. Stovyklos centre plėvesuoja lietuviškoji trispalvė ir šio krašto žvaigždėtoji vėliava. Stovykla dėl turtingos gamtos zalumos pavadinta istoriniu Žalgirio vardu.

Pirmąją savaitę stovyklai vadovauja vyr. sktn. V. Šenbergas. Stovyklautojų alkū rūpinasi p. Pašakarnienė, o pasktn. V. Bacevičius yra tradicinis "ūkio ministras". Sekmadienį, liepos 10 d., Žalgirio stovyklą aplankė Dr. M. Vaitėnas, kuris yra šios stovyklos gydytojas. Jis apžiūrėjo visus stovyklautojus ir rado visus sveikus ir patenkintus.

Remia stovyklą

Clevelando skautų tunto išvykimas stovyklon nepraleistas vietos visuomenės be dėmesio. Nuoširdūs skautybės bičiuliai Vincas Stankauskas, 1417 E. 65 St., paaugojo \$20.00 nepasiturinčiam skautui apmokėti stovyklavimą, o p. Birutė Skrinkienė parėmė stovyklos išdą \$14.00 auka.

Clevelando skautų tuntas, kuris nuo liepos 9 d. pradėjo pūikas stovyklines dienas gamtos prieglobstyje prie Hambden, Ohio, reiškia nuoširdžią padėką savo rėmėjams.

I JAV kariuomenę

Clevelando Baltijos Budžiui J. Šiupiniui, Jarašiūnų bute, surengė išleistuvės į JAV kariuomenę. Kiek anksčiau buvo atsisveikinta su kitais trimis budžiais išėjusiais į kariuomenę: G. Motiejūnu, J. Šalteniu ir Melsbaku.

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844 (52)

Studentai prašo talkos

Keli lietuviai, augštesniųjų mokyklų studentai, 17-18 m. amžiaus, ieško vasaros darbo. Kas gali pagelbėti surasti tinkamą darbą, prašome skambinti Dirvai.

Lankėsi iš Rochesterio

Dirvos skaitytojas Alf. Dziakonas Clevelande savaitę laiko viešėjo pas Navickus ir kitus gimines.

Gaidelių šeima,

mirus Mary Gaidelis, nuoširdžiai dėkoja visiems, atsilankiusiems į laidotuves ir palaidojusiems į kapus. Palaidota birželio mėn. 10 d.

Chimes Realty
1188 E. 79 St.

GERI NAMAI

E. 71 St. vienos šeimos 7 kamb. namas. Gaso šiluma, 3 garažai.

Atstovas:

VICTOR BANIONIS
ofise UT 1-0323
namuose SW 1-9568

JUMS NAMAI NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE:

1. Labai gražus 2-jų šeimų namas — po 5 didelius kambarius kiekvienam bute.

2. 6 kambarių vienos šeimos namas — garažas — 16.300 dol. 9½ ekerio žemės — Richmond Heights.

Turime daugybę ir kitokių namų, kaip naujų, taip ir senų. Mūsų bendradarbis p. SIRVAITIS jums suteiks smulkesnių informacijų.

Istaiga atdara savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6 val. p. p.

FRANCES POTOCAR REALTY

963 E. 185 St. IV 1-3960

5 k. vienos šeimos namas Addison Rd.

Geram stovy. Moderni virtuvė. Gaso šildymas, garažai. Prašo \$8,900. Sauti: EX 1-4762

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinantieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsieniniai.

Parengiama vestuvėms, baldams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvę dabar tvarko lietuvis savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

DIRVĄ UZSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos velykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantus "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
SW 1-0327 VU 3-5063

Prašo atsiliepti

J. Vaitauskas, gyvenęs seniau Kearny, N. J., 9 prieš kiek laiko persikėlusį į Cleveland, Ohio, ar apylinkę, prašo atsiliepti "Lietuvių Dienų" leidykla.

Išnuomojamas kambarys

vyriui ar moteriai. Galima naudotis virtuve. Rami vieta. Gyvena tik suaugę. Geras susisiekimas. Teirautis UL 1-0312 ligi 5:30 val. vak. kasdien.

Imtynės

Šį ketvirtadienį Cloyerleaf Drive-In Arenoje bus sekančios imtynės:

Atidarymo imtynės bus tarp Ed. "Gardini" Faieta ir Leon Graham iš Kentucky.

Antros imtynės bus tarp Brazilijos milžino Bo-Bo Brazil ir Leonardo Montana iš Italijos.

Main Event bus "tag team" imtynės. Sonny Kurgis iš Indianapolis ir Wild Bill Zimm iš Utica, N. Y. imsis prieš Fred Bozik ir Fred Weidaman (abu iš Clevelando).

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

BATŲ KRAUTUVĖ

BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.
Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
Tel. HE 2-0683
1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų
ORO VĖDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykit savo kaimynistės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

Rašomosios mašinėlės visu geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidinys, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidinys greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau.

V. BARTKUS. Adr.: 1431 East 66 St., Cleveland 3, Ohio.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Clevelando milžinas

J. J. BACHUNAS, Sodus, Mich.

Taip jau yra, ir teisingai, kad gyvenime visi gerbia žmogų, kuris turi daug iniciatyvos, pasiryžimo, ištvermės ir pasiaukojimo siekti numatytų tikslų. Žinoma, tokių tikslų, kurie nėra tik asmeniniai ir savanaudžiai, bet bendri tautiniai, idėjiniai, — žodžiu, tokie, kuriuos vadiname augštesniais tikslais.

Šių tikslų siekdamį Amerikos lietuvių gyvenime bene daugiausia bus reiškę ir kilniausių pasiaukojimo pavyzdžių rodę, tai mūsų spaudos žmonės, laikraštininkai ir rašytojai.

Anksčiau, daug anksčiau, kaip gerai žinome, mūsų tarpe buvo labai maža žmonių, kurie laisvai, išmankštintai, be sunkumų galėjo vartoti plunksną. Dauguma, atvykusių iš Lietuvos caro laikais, buvo beraščiai. Šviesuolis retai pasirodydavo, ir dar ne kiekvienas jungėsi į lietuvišką darbą. Daugelis gi čia pradėjo mokytis lietuviškai skaityti ir rašyti. Pati lietuvių kalba, jos rašyba dar buvo "neišprisinta". Pagaliau, neužtenka mokėti rašyti, — reikia pirmiau kaip ir galvoje turėti, kad kitiems pasakytum...

Šiandien man norisi dabartinę lietuvių visuomenę supažindinti su Kaziu Karpiu, su tuo "Clevelando milžinu", kaip jį seniau juokais pravardžiuodavo kitų srovių žmonės.

Karpis iš prigimties nėra didelio ūgio, ir jo pavadinimas "milžinu" kaikam gali atrodyti labai taiklus pasiepimas diskusijose. Man ir daugeliui iš mano draugų tas žodis, nei seniau, nei dabar, juokingai neskamba. Ir tas žodis jam yra tikras. Karpis jo nusipelnė, kaip galingos idėjos ir kieto būdo dvasinis milžinas.

Per daugelį metų mūsų Amerikos lietuvių tautiečių ir tautininkų tarpe Karpis stovėjo ir dirbo pačiose prieškaktines eilėse. Jis tikrai pasižvelgęs dirbo Amerikos lietuvių ir Tėvynės Lietuvos labui. Gerai žinau, turėjau progą stebėti ir įsitikinti, kaip Karpis dirbdavo, tai ir noriu su jaunesniais keliais išpūdziais pasidalinti...

Šių metų liepos 20 dieną Karpis pasiekia žmogaus gyvenimo atžymėtos ribos — 60 metų amžiaus. Liepos 16 d., 7 val. vak. Lake Shore Country Club, Cleveland, Ohio, įvyksta minėjimo puota. Iš tos kapos metų jis apie keturius dešimtmečius dirbo ir tebedirba Amerikos lietuvių spaudoje. Daugiau nei 25 metus jis yra gyvenęs, — nesakau dirbęs, bet gyvenęs su DIRVA. Diena iš dienos, nuo ryto lig vakaro, ir dažnai naktimis jis yra išdirbęs mūsų lietuviškai spaudai, lietuviškai knygai, lietuvių ir Lietuvos garbei.

Karpis, išmokęs Amerikoje linotipininko amato, buvo pats reikalingiausias laikraščiu žmogus, kad laikraštis galėtų tapti kūnu. Jis išmoko redaktoriaus darbo, kad laikraštis galėtų "pasitvarkyti". Jis sugebėjo administruoti, kad laikraštis galėtų eiti ir, svarbiausia, ilgai išsilaikyti. Nepamirškime, kad tai visa viename asmenyje. Ir maža to, — Karpis dar rašė knygas, apsakas ir romanus iš Lietuvos praecies, teatro veikalelius, brošiūras. Yra išspausdinęs savo

viską atlikti. Tačiau, tai nėra labai lengva...

Nepažįstu kiekvieno Amerikos lietuvių spaudos darbininko, ir būčiau kėn nuskriausti nepilnai įvertindamas. Bet aš asmeniškai kitų tokių žmonių, kaip Karpiaus, dabar nežinau. Tai tokių lietuvių laikraštininko, kuris redaguotų ir 80% laikraščio pats prirašytų, kuris surinktų raides, surinktas sulaužytų, gabentų formas į spaustuvę atspausti laikraštį, kuris atliktų visus siuntinėjimo ir administravimo darbus, ir kuris kasmet parašytų ir išleistų dar vieną ar porą knygų!

Vadinasi, kad visus tuos darbus tuo pačiu metu atliktų tas pats žmogus!

Kazys Karpis per ilgus metus buvo toks dvasios, energijos ir pasiryžimo milžinas.

IŠ VOKIETIJOS

APLANKĖ MIELAS SVEČIAS

Birželio mėn. 20 d., vykdamas iš Atėnų laisvųjų tautų teisininkų kongreso i Muencheną, padarydamas 1890 km. kelią, aplankė Gautingo senatorijoj besigydančius lietuvių mielas svečias — V. Rastenį.

Apie jo atsilankymą į Europą girdėjome jau gegužės mėn., bet netikėjome, kad pasiryš lankyti besigydančius Gautinge, visokių kacetų ir kitokių priespaudos sužalotus lietuvius. Tačiau mums buvo sensacija, kai gavome žinią, kad V. Rastenis tikrai atvyks birželio mėn. 20 d. 7 val. vakaro.

Tos dienos pavakary prie Gautingo sanatorijos vartų sustojė automašina, iš kurio pasirodė ir brangus svečias V. Rastenis, lydimas p. Banačio. Šis jo žygis mums labai mielas niūriojo mūsų būklės, ypatingai, kai tenka nujausti iš kaikurių šaltinių mus norinčius laikyti kaip ir nurašytus.

Pasirodė jis mums toks pat, kaip ir nepriklausomoje Lietuvoj. Toks pat patriotas, ištikimas mūsų tautos sūnus, pasiryžęs visiems padėti.

Papasakoję išpūdzius iš Atėnų, kur tarptautinis laisvųjų tautų teisininkų kongresas svarstė ar teisėtai sovietai laiko okupacijoj Europos tautas? Vispasiškai išnagrinėjus, tarptautinis teisininkų kongresas priėjo išvados, kad sovietų okupacija, kaip Pabaltijo valstybių, taip ir kitų Europos pavergtų tautų, vi-

Vėliausioji sukaktuvinių — Onos ir Kazio S. Karpiaus nuotrauka. Liepos mėn. 16 d. Clevelande įvyksta sukaktuvinės iškilmės.

sais atvejais yra neteisėtos.

Gerb. svečias vaizdžiai nušvietė dabartinę tarptautinę padėtį, mūsų ateities perspektyvas — nepriklausomybės atgavimą ir veiksmų nuveiktus darbus.

Su didžiausiu įdomumu klausėmės ilgos, per 3 val. tęsusios paskaitos ir labai gaila, kad taip atrodžiusios trumpos. Tokio įdomaus pasakojimo būtų malonu

klausytis dar kita tiek ir dar ilgiau, tik gaila, kad sanatorijos ribose tenka taikytis prie nustatytos griežtos disciplinos — 22 val. gesinti šviesas ir skirstytis.

V. Rasteniui už jo didį pasiaukojimą aplankyti ir mus sanatorijoj besigydančius, reiškiamė giliausią padėką ir pagarbą.

J. Karklas

Po A. Stempužienės laimėjimo

Miliono tiražo siekiančių dviejų Clevelando dienraščių — Plain Dealer ir News — surengtų dainininkų varžybų galutinė laimėtoja yra contraltas Aldona Stempužienė.

Birželio 28 dieną Clevelando arenoje, stebint muzikos ir šokių festivalį 7000 amerikiečių, Aldona Stempužienė pasirodė scenoje su kitom dviem amerikietėmis dainininkėmis, savo balsų grupėse pirmųjų vietų laimėtojom — dramatinė ir lyrinė sopranais.

Palydint simfoniniam orkestrui, visos trys dainininkės pakeitė koncertams Clevelando Women's Symphony Orchestra, radijas ir televizija. Cafarelli operos kompanija pakvietė dainuoti Offenbacho operoje Hoffmano pasakos Nicklausses vaidmenį.

Mūsų dainininkė, šių laimėjimų paskatinta, ryžtasi dar labiau atsidėti balso lavinimui bei muzikinėms studijoms.

DAR VIENAS KAUNO VETERINARIJOS AKADEMIJOS LAIMĖJIMAS

Šiomis dienomis gauta oficialus pranešimas, jog Council on Education of American Veterinary Medical Association (AVMA), š. m. gegužės mėn. 21-22 d. pripažino Kauno Veterinarijos Akademiją (1936-1944 metų laikotarpį) lygiateise pripažintoms Jungtinių Amerikos Valstybių augstosioms veterinarijos mokykloms.

Šis pripažinimas, baigusiam VA-ją, suteikia plačias galimybes profesiniam kurtis visose valstybėse, nes virš 3/4 valstybių veterinarijos egzaminų komisijų, bei dauguma įstaigų samdančių veterinarijos personalą, reikalauja šio AVMA pripažinimo.

Šia proga verta prisiminti, kad 1952 metų pavasarį VA-ją pripažino JAV atitinkamos valdžios įstaigos 1936-1943 metų laikotarpiui. Šie abu VA-jos pripažinimai, ne tik ją baigusius teisiniai suligina su amerikiečių veterinarijos gydytojais, bet kartu įveda amerikiečių oficialių asmenų palankumą ir amerikiečių veterinarijos gydytojų sąjungos vertinimą augstai pastatyto veterinarijos mokslo lygio Nepriklausomoje Lietuvoje.

Šis malonus faktas taip pat yra moralinis atlyginimas Dr. S. Jankauskiui, įsteigusiam šią mokslo įstaigą po ilgų metų pastangų, ir VA-jos profesūrai, sugebėjusiai laike abiejų okupacijų Lietuvoje išlaikyti reikiama mokslo lygį.

Vet. gyd. K. Kasponis

Vokietijos ginklavimas

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

kad sudarant kariuomenės vadovybės kadrus lemiamą žodį turėtų tarti parlamentarinės komisijos. Be to, norima, kad kariuomenė būtų mažiau centralizuota ir būtų suskaldyta lokaliai. Daug aistrų sukelia augščiausios karo vadovybės klausimas. Iš visų debatų aiškėja paradoksinis reikalavimas, kad naujoji kariuomenė būtų nepolitinė, kiek tai liečia reakcinius pasinešimus, bet būtų susieta su politika, jeigu kalba eina apie demokratinės dvasios skiepijamą.

Sunku pasakyti, kiek viršūnėse einančios diskusijos yra palietusios plačiuosius gyventojų sluoksnius. Savo laiku socialdemokratai buvo paleidę šūkį, kad jaunimas boikotuotų kariuomenę ir jį nestotų. Šiandien šūkis "be manęs"! yra užmirštas. Matomai, jis tikslu nepasiekia, nes per daug jau giliai vokiečiuose yra įsivyravęs karinės uniformos pasiilgimas. Yra žinoma, kad naujoji vokiečių karo ministerija kasdien gaunanti šimtus prašymų iš jaunuolių, norinčių stoti į kariuomenę. Kandidatų vokiškosios divizijos tikrai nestigs. O sutarti dėl ginklų pristatymo šiomis dienomis su vokiečiais pasirašė Amerikos Jungtinių Valstybių ambasadorius Bonnoje.

Nėra paslapties, kad kancleris Adenaueris nori paspartinti naujosios kariuomenės sudarymą. Jis jau iš seno laikosi to nusistatymo, kad juo vakarų Vokietija ir iš viso vakarai bus pajėgusi, tuo lengviau būsią kalbėtis su Maskva. Kai kas iš viso abejoja, ar Adenaueris tikrai priims sovietų pakvietimą važiuoti į raudonąją Mekką. Viena betgi jau šiandien aišku, kad senasis kancleris (jis Vokietijoje visuotinai vadinamas "Der Alte") nesiskubina į Maskvą.

Dieną prieš tai, kaip ženevoje susirinko "keturi didieji" Adenaueris atvyks į šveicarų Alpių vasarvietę Muirrenę, kur žada išbūti net kelias savaites. O per tą laiką vakarų santarvinių diplomatijai, reikia tikėtis, pavyks tiksliau išaiškinti, kas slepiasi už Kremliaus vinių, kurių taip gausu sovietų politikose. Lygiu būdu iki to laiko bus baigti parengiamieji darbai naujai vokiečių kariuomenei atkurti.

Mazosios Liet. veikėjai sako

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio atstovų suvažiavimas įvyko liepos mėn. 2-3 dienomis Toronte. Suvažiavimo dalyviai priėmė tokį spausakymą:

Suvažiavime, kuriame dalyvavo atstovai iš New Yorko, Chicago, Montrealio ir Toronto, buvo padaryta MLRS peritų metų veiklos apžvalga ir buvo aptarti įvairūs ateities organizaciniai klausimai. Buvo plačiai diskutuoti Mažosios Lietuvos vadavimo, sienų ir propagandos klausimai.

Aptarus MLRS santykius su MLT konstatuotas vieningumas

- Igno Končiaus albumas

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygy platintojus ir pas leidėją: L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.

pačiame Mažosios Lietuvos laisvinimo darbe. Suvažiavimas įpareigojo MLRS Centro Komitetą ir toliau stengtis išlyginti pasireiškusius taktinio pobūdžio nesklaidumus.

MLRS ir toliau laiko pp. Simonaitį ir Gelžinį savo atstovais VLIKe. Už jų, nuo bendros MLRS linijos nukrypimą ir savo asmeninės nuomonės reiškimą, MLRS neatsako.

VLIKą sudarančių grupių pasitarimuose MLRS atstovai kalba visų Mažosios Lietuvos lietuvių vardu.

MLRS laiko būtinu, kad Lietuvos vadavimo veiksniai vadovautųsi vieningumu.

MLRS palaiko savo senąjį nusistatymą iškelti VLIKą iš Europos ir įpareigoja Centro Komitetą testuoti savo veiklą šita kryptimi.

MLRS Centro Komitetą sudaro: M. Brakas — pirmininkas, dr. M. Anyšas ir M. Purvinas — vicepirmininkai. V. Pitkunigis — sekretorius, V. Peteraitis — išdininkas, J. Stiklorius, J. Vilgaly, E. Nauburas, A. Puskepalaitis ir A. Paulaitis — nariai.

MLRS Centro Komiteto būstinė yra New Yorke.

Santariečiai

Lietuvių Studentų Santaros vidurinės apygardos sąskrydžio, įvykusio 1955 m. birželio 18-19 dd. Detroitė,

REZOLIUCIJOS

1) I akademines organizacijas

Lietuvių Studentų Santara, susirinkusi apygardiniame sąskrydyje Detroitė, sveikina visas lietuviškas akademines organizacijas ir kviečia jas vieningoje kovoje dėl Lietuvos laisvės įrodyti nekintamą jaunuosius lietuvių kartos solidarumą.

2) I vidurines mokyklas baigusiuosius

Lietuvių Studentų Santara, susirinkusi apygardiniame sąskrydyje Detroitė, džiaugiasi gausiu šiemet vidurinės mokyklas baigusius lietuviškos jaunomenės būriu ir tikisi galėsianti juos rudenį pasveikinti kaip jaunuosius kolegas geriausiuose Amerikos universitetuose, bendradarbius lietuviškose akademinėse organizacijose ir nuosirdžiai laukiamus bendraminčių Lietuvių Studentų Santaros eilėse. Lietuviškoji visuomenė kviečia būsimuosius studentus jų planuose ir pastangose visokeriopai paskatinti ir paremti.

3) Santariečių bičiuliams

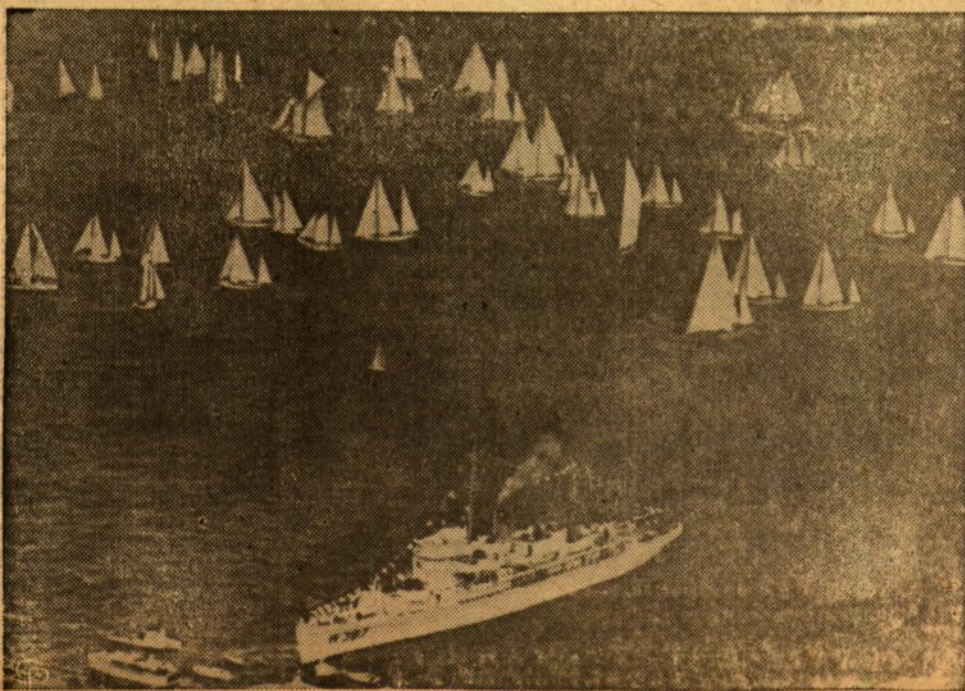
Lietuvių Studentų Santara, susirinkusi apygardiniame sąskrydyje Detroitė, reiškia gilią padėką visiems Santaros bičiuliams, pirmiaisiais jos steigimosi metais suteikusiems jai nuosirdžios paramos ir prašo visų, kuriems akademinės jaunomenės tautinis susipratimas aušrininkų, varpininkų ir viltininkų idealų šviesoje yra brangus, nepamiršti ir praktinių tos veiklos sunkumų.

V. Kavolis, H. Žibas
A. Šimoliūnas

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

53 buriniai laivai dalyvauja 2335 mylių lenktynėse nuo Los Angeles iki Honolulu.